

บทที่ ๓

การใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองในต่างประเทศ

3.1 การใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองในอังกฤษ

ในประเทศอังกฤษมีหลักเกณฑ์ทางกฎหมายมายาวนานแล้วว่าประเด็นข้อเท็จจริงจะต้องค้นหาความจริงโดยลูกขุนโดยเรียกว่า "การพิจารณาข้อเท็จจริง" (Trier of Fact) ซึ่งจะต้องกำหนดตามพยานหลักฐานแต่ได้มีการยกเว้นหลักดังกล่าวโดยให้ผู้พิพากษาสามารถค้นหาข้อเท็จจริงได้โดยใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง เนื่องจากเหตุผลที่ว่า

1. เพื่อให้กระบวนการพิจารณาคดีกระชับขึ้น, เป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเสนอข้อเท็จจริง
2. เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพ (uniformity) ของการใช้ดุลพินิจในเนื้อหาของข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันที่บางครั้งอาจเป็นสิ่งขัดขวางที่จะทำให้การใช้ข้อเท็จจริงในลักษณะเดียวกันนั้นมีผลลัพธ์เช่นเดียวกัน¹

ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของอังกฤษนี้จะรวมทั้งข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไป และซึ่งไม่อาจโต้แย้งได้โดยมีการแบ่งเป็นข้อเท็จจริงที่มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายให้ถือว่าศาลรับรู้ได้เองและเป็นข้อเท็จจริงจากแนวคำพิพากษาบรรทัดฐาน อาจสรุปเนื้อหาของข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของอังกฤษได้ดังนี้²

1. บทบัญญัติมหาชนและกฎหมายของอังกฤษ (รวมทั้งกฎหมายของยุโรปเป็น คอมมูนิตี้, European Communities) วิธีพิจารณาและเอกลักษณ์ของรัฐสภาและขอบเขตของกฎระเบียบ, ชั้นของศาล
2. ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยอมรับจากดุลพินิจของศาล, การรับรองสำนวนของศาล

¹Ruper Cross. Cross on Evidence. (London: Butterworths, 1990), p. 71

²Peter Murphy. A Practical Approach to Evidence (London : Blackstone, 1984)

3. วิธีปฏิบัติของหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น กรมแผนที่ทหารบก
4. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเมืองหรือการดำเนินการของรัฐ หรือมุมมองของรัฐบาลต่อการยอมรับรองสถานภาพของรัฐบาลต่างประเทศ, การปฏิบัติหรือกระทำการในคดีที่ได้รับการรับรองจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ, ข้อเท็จจริงที่เป็นการกระทำในทางราชการที่พร้อมจะแสดงให้เห็นได้
5. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับมหาชน เช่น ประวัติศาสตร์, ภูมิศาสตร์แผนที่, ดิกชันนารี แต่การสรุปเนื้อหาของกฎหมายดังกล่าวไม่ได้แยกแยะให้เห็นรายละเอียดจึงอาจใช้การแบ่งที่เป็นที่ยอมรับกันมากที่สุด คือแบ่งเป็นสองประเภท ประเภทแรกเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองโดยไม่ต้องสืบ (facts judicially noticed without inquiry) และประเภทที่สองเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองที่สืบเสาะได้ (facts judicially noticed after inquiry) และยังมีอีกประเภทหนึ่งที่ไม่ได้รวมอยู่ในสองประเภทข้างต้น เพราะเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจศาลที่จะใช้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง (statutory provisions)³

3.1.1. ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองโดยไม่ต้องสืบ

ข้อเท็จจริงประเภทนี้จะตรงกับคำว่า Common Knowledge เพราะเป็นเรื่องที่รู้กันทั่วไปจากตัวอย่างคดีที่ศาลอังกฤษเคยวินิจฉัยไว้แล้วดังเช่น น้ำเป็นสิ่งเปียก, เดือนสิงหาคมมี ๓๑ วัน, สุนัขและแมวชอบทะเลาะกัน, แมวเป็นสัตว์เลี้ยง, การจราจรในกรุงลอนดอนหนาแน่น, การขี้จี่กรยานเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บ, เด็กๆ ชอบเล่น, ความหมายธรรมดาของถ้อยคำ, ในระหว่างสงครามโลกค่าของเงินตกมาก, ไปรษณียบัตรใครๆ ก็อ่านได้

ข้อเท็จจริงประเภทนี้จะต้องเป็นสิ่งที่รู้กันโดยทั่วไปในรัฐนั้น ดังนั้นผู้พิพากษาจึงไม่สามารถกระทำการโดยใช้ความรู้ส่วนตัวที่ได้รับมาวินิจฉัยคดีได้ ซึ่งมีตัวอย่างคดีในเรื่องนี้คือ คดีระหว่าง Reynolds v. Llanelly Associated Tin Plate Co, Ltd.⁴ ศาลสูงได้วินิจฉัย

³ Rupert Cross and Colin Tapper. Cross on Evidence. 2ed (London: Butterworths, 1990), p.63

⁴ [1948] 1 All ER 140

ว่าผู้พิพากษาศาลชั้นต้นกระทำการผิดพลาดโดยใช้ข่าวสารที่ได้มาเป็นพิเศษเกี่ยวกับความต้องการเงินเดือนของพนักงาน ซึ่งเป็นผลให้ได้เปรียบพนักงานอื่นๆ ในตลาดแรงงานใกล้เคียง และในคดี *Wetherholl v. Harrison*⁵ ซึ่งได้รับการวิจารณ์เกี่ยวกับการใช้ความรู้ส่วนตัวของผู้พิพากษาในคดีดังกล่าวจำเลยซึ่งถูกควบคุมอยู่ที่สถานีตำรวจได้ชี้แจงว่าไม่ยอมให้ผู้เชี่ยวชาญพิสูจน์โลหิต ผู้พิพากษาท่านหนึ่งในคดีนั้นในอดีตเคยเป็นแพทย์ เขาได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เป็นไปได้ในการเจาะเลือดของจำเลยแก่สมาชิกของศาลท่านอื่น โดยเล่าประสบการณ์ในระหว่างสงครามถึงการเป็นอันตรายของประชาชนบางคน คณะผู้พิพากษาจึงลงความเห็นจำเลยมีเหตุผลสมควรที่จะปฏิบัติไม่ให้ผู้เชี่ยวชาญเจาะเลือดได้ แต่ในบางกรณีศาลอังกฤษก็ได้พิจารณาอย่างระมัดระวังในการใช้ข้อเท็จจริงที่รู้เอง ดังกรณีที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายซึ่งศาลอังกฤษได้วางหลักการโดยใช้อ้างอิงที่ศาลรู้เองนั้นจนเป็นที่ยอมรับกันเป็นสากลคือคดี *Preston-Jones v. Preston-Jones*⁶ เป็นข้อเท็จจริงที่มาสู่ศาลสูงอันมีประเด็นเกี่ยวกับช่วงเวลาปกติที่มนุษย์อาจตั้งครรภ์ได้คือประมาณ 9 เดือน โดยลอร์ด มอร์ดัน แห่งเฮนรีตันได้เสนอตาม ลอร์ด เคนนิ่งโดยสร้างข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองว่าบุตรที่เกิดจากหญิง 360 วัน นับแต่วันที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับสามีไม่ใช่บุตรของสามี

ในบางกรณีศาลได้ใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองโดยไม่ต้องสืบนี้โดยปริยาย (*tacit*) ไม่ได้กล่าวให้เห็นอย่างชัดแจ้งแต่ศาลก็ได้ใช้ด้วยความระมัดระวัง เช่น ในกรณีที่ผู้พิพากษาได้กำหนดรายละเอียดของคำพิพากษาเพราะการกระทำผิดหลายครั้งหรือรับเอาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำผิดที่อยู่ในการครอบครองของจำเลย หรือบางกรณีที่คนเมาสุรากล่าวถ้อยคำด้วยสำเนียงที่พันกัน (*slurred*) ศาลก็อาจใช้ข้อเท็จจริงที่รู้ได้

⁵ [1976] QB.773, [1976] 1 ALL ER.241

⁶ [1951] A.C 391 ; [1951] 1 ALL ER.124

คดีที่กล่าวถึงทั้งสามคดีนี้ได้เรียบเรียงจาก Rupert Cross, An Outline of The Law of Evidence, 5ed (London : Butterworths, 1980). p.41-45 ตามกฎหมายของไทยในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๐๔ วรรคสองได้บัญญัติไว้ว่า " . . . ให้ถือว่าเด็กที่เกิดมารอคอยอยู่ในสภามรณสืบวันนับแต่เวลาที่เจ้ามรดกถึงแก่ ความตายนั้น เป็นทายาทในครรภ์มารดาอยู่ในเวลาที่เจ้ามรดกถึงแก่ความตาย"

เองตามธรรมดาสามัญจากลักษณะคำพูดของคนเมาสู่รานั้น⁷

3.1.2. ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองที่สืบเสาะได้

ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองประเภทนี้ตรงกับคำว่า facts capable of certain verification ตามตำรากฎหมายของอเมริกา ศาลอังกฤษจะใช้ความรู้ที่ได้รับมาจากหนังสือหรือที่มาอื่น ๆ เช่น สารานุกรม , ปฏิทิน หรือจากการฟังพยานหลักฐานในศาล หรือจากประมุขของรัฐ บ่อยครั้งที่ศาลอังกฤษจะค้นหาการทำงานจากข่าวสารทางประวัติศาสตร์⁸ ข้อเท็จจริงชนิดนี้อาจแบ่งได้ดังนี้

3.1.2.1 เนื้อหาสาระทางการเมือง (Political Matters) ที่มาของข่าวสารที่ศาลได้รับอาจมาจากนโยบายของรัฐที่ไม่อาจโต้แย้งในความถูกต้องได้ เพราะอาจจะเกิดความขัดแย้งระหว่างศาลกับฝ่ายบริหารซึ่งเป็นสิ่งไม่พึงปรารถนาขึ้นได้ หรืออาจจะ เป็นความยากลำบากที่ผู้พิพากษาต้องเผชิญกับปัญหาเรื่อง เอกสิทธิ์ของรัฐต่างชาติเมื่อบุคคลในคณะตุลาได้ฟ้องร้องคดีต่อศาล หรือการขยายน่านน้ำอาณาเขตของรัฐซึ่งความเห็นของศาลอาจจะแตกต่างจากความเห็นของรัฐมนตรีต่างประเทศ ดังนั้นศาลจึงอาจใช้นโยบายของฝ่ายบริหารมาเป็นความรู้เพื่อวินิจฉัยคดีโดยถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

คดีที่เป็นบรรทัดฐานในเรื่องนี้คือคดี Derff Development Co.,Ltd v. Kelantan (Government) ในคดีนี้มีข้อพิพาทอยู่ว่ารัฐบาลของกลันตันจะต้องถูกบังคับตามคำร้องให้ปฏิบัติตามคำสั่งอนุญาตตุลาการหรือไม่ตามหลักฐานที่อ้างว่ารัฐกลันตันเป็นรัฐอิสระมีอำนาจปกครองตนเอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศผู้รับผิดชอบอาณานิคมได้ให้คำตอบ โดยเขียนในจดหมายว่ารัฐกลันตันเป็นรัฐอิสระและมีสุลต่านเป็นอธิปัตย์ จึงต้องวินิจฉัยเป็นข้อยุติในปัญหานั้นตามจดหมาย

⁷ Rupert Cross, An Outline of The Law of Evidence, 5ed (London: Butterworths, 1980) , p.44

⁸ G.D. Nokes. An Introduction to Evidence. (London : Sweet & Maxwell,1967) , p.62

จากบันทึกรายงานทางกฎหมายอาจนำข้อสนทนาในการวินิจฉัยคดีนี้ซึ่งศาลอังกฤษได้ใช้เป็นบรรทัดฐานตลอดมารายงานได้ดังนี้คือ^๑

ผู้พิพากษาไวส์เคาน์ เคฟว์ ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า มันเป็นข้อโต้แย้งกันว่ารัฐบาลของกลันตันไม่ได้เป็นรัฐที่ปกครองตนเองที่จะมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายระหว่างประเทศที่จะไม่ถูกบังคับตามกฎหมาย ซึ่งตามทางปฏิบัติของศาลอังกฤษเมื่อมีปัญหาเช่นนี้เกิดขึ้นศาลจะใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับการมีอำนาจสูงสุดของรัฐ โดยค้นหาข่าวสารจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ เมื่อได้ข่าวสารดังกล่าวมาแล้วก็ไม่ต้องรับพยานหลักฐานที่เป็นปัญหาของคู่ความอีก ในคดีนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศก็ได้ให้คำตอบที่ชัดเจนแล้วว่ารัฐบาลอังกฤษยอมรับการปกครองตนเองของรัฐบาลกลันตันโดยมีสุลต่านเป็นอธิปัตย์ และหากคำจำกัดความของถ้อยแถลงแตกต่างจากมุมมองของศาลอังกฤษแล้วมันจะเกิดผลที่ไม่พึงปรารถนาขึ้นในความเห็นของผู้พิพากษา วิสเคานท์ เคฟว์ เห็นว่ามันเป็นหน้าที่ของศาลที่จะรับถ้อยแถลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศที่ยุติแล้วมาเป็นข้อสรุปทางขวาง

ผู้พิพากษาไวส์เคาน์ฟิลเลีย์ ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า มันเป็นที่ยุติแล้วว่าศาลจะสร้างการยอมรับในสถานะภาพของรัฐบาลของรัฐต่างประเทศ หากเป็นเนื้อหาในทางปฏิบัติที่ศาลอังกฤษจะรับข่าวสารจากรัฐบาลมาเป็นข้อสรุป ซึ่งมันเป็นเนื้อหาที่อยู่ในขอบเขตที่ศาลจะรู้ได้เกี่ยวกับสถานะภาพหรือขอบเขตของรัฐต่างชาติ และศาลอังกฤษสามารถเรียกรับข่าวสารจากข้อมูลที่มีที่มาอันเหมาะสม

ลอร์ดซัมเนอร์ ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า สถานะภาพของสังคมต่างประเทศและบุคคลสำคัญระดับสูงที่มีชื่อเสียงที่เป็นผู้นำของต่างชาติคือเนื้อหาที่ศาลอังกฤษรู้ได้เองโดยไม่ต้องมีการพิสูจน์จากคู่ความ โดยผู้พิพากษาจะรู้ข้อเท็จจริงเหล่านั้นหรือถ้าจำเป็นก็อาจจะได้รับความรู้ขึ้นมาโดยการค้นหาของเขาได้

มันจะอยู่ในขอบเขตของศาลและจะเป็นพยานหลักฐานที่ดีที่สุดสำหรับผู้พิพากษา และหาก

^๑ G.D.Nokes. Cockle's Cases and Statutes on Evidence, 10 ed, (London : Sweet & Maxwell, 1963), p.19.

เกิดปัญหากรณีรัฐที่เกิดใหม่หรือบางรัฐที่เก่าแก่มีอธิปไตยที่ไม่มีชื่อเสียงรู้จักกันแพร่หลายหรือเป็นอธิปไตยของรัฐหรือไม่นั้น พยานหลักฐานที่ดีที่สุดคือถ้อยแถลง (statement) อันเป็นการยอมรับประโยชน์ที่ให้จากรัฐมนตรีต่างประเทศด้วยความยินดี

หลังจากที่เกิดคดีบรรทัดฐานขึ้น เช่นนี้ศาลของอังกฤษก็ได้ยอมรับในเนื้อหาสาระทางการเมืองมาเป็นสิ่งที่ศาลรู้เอง

3.1.2.2 ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ (Historical Facts) ในคดี *Read v. the Bishop of Lincoln*¹⁰ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือได้มีการผสมวุ้นกับน้ำเข้าด้วยกันอย่างมากอันเป็นการปฏิบัติที่ขัดกับกฎหมายของศาสนจักร และได้มีการต่อต้านขึ้นศาลอังกฤษได้ใช้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และวัตรปฏิบัติทางศาสนา (ritualistic) มาประกอบเป็นพยานหลักฐาน โดยลอร์ด ฮันส์บิวรี (Lord Halsbury) ได้กล่าวถึงการที่ผู้พิพากษาสามารถใช้การเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของเขาในคดีได้โดยกล่าวว่า มันเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับข้อเท็จจริงที่เก่าแก่ของรัฐที่กฎหมายอนุญาตให้อ้างอิงประวัติศาสตร์ในการทำงานได้ ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นคือความเชื่อถือทางการเมืองซึ่งในศาลของอังกฤษไม่ได้มีปัญหาแต่ในศาลของออสเตรเลียได้มีการเตรียมตัวสำหรับการใช้เอกสารที่มีคุณค่านี้เพื่อเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

3.1.2.3 ข้อเท็จจริงทางรัฐสภา (Parliament)¹¹ กระบวนการต่าง ๆ ทางรัฐสภาเป็นความรู้ที่แน่นอนของศาลอังกฤษและขยายออกไปสู่เอกสิทธิ์ในการพูด ตามหลักของกฎหมายอังกฤษแล้วศาลจะต้องรับรู้ กฎข้อบังคับและขนบธรรมเนียมของรัฐสภาตลอดจนสิทธิพิเศษของสมาชิกสภา เพราะรัฐธรรมนูญของอังกฤษมิได้มีตราไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างครบถ้วน บางอย่างเพียงแต่ประเพณีต่างๆ ซึ่งปฏิบัติในสภาศาลก็สามารถรับรู้ได้

3.1.2.4 การสงคราม (War) เป็นการรับรู้เกี่ยวกับกิจการบ้านเมืองอันเป็นส่วนได้เสียของพลเมืองทั่วประเทศ การสงครามในที่นี้ศาลอังกฤษจะรับรู้ข้อเท็จจริงเช่นนี้ต่อเมื่อเป็นเรื่อง

¹⁰ คดี [1892] ac644. อ้างใน Rupert Cross, *Evidence*, 3 ed. (London: Sweet & Maxwell, 1967), p.132

¹¹ G.D.Nokes, *An Introduction to Evidence*. (London : Sweet & Maxwell, 1967), p.61.

ปัจจุบันอันอยู่ในความทรงจำของสามัญชน แม้จะเป็นสงครามในสมัยปัจจุบันศาลก็จะรับรู้แต่เพียงในหลักการใหญ่เท่านั้น ส่วนในเรื่องปลีกย่อยเป็นปัญหาที่จะต้องนำสืบ เช่น ในวันที่เท่าใดกองทัพใดเป็นฝ่ายถูุกบูก

3.1.2.5 กษัตริย์และข้าราชการของประเทศ (Sovereign and Officers of State) ศาลอังกฤษจะรับรู้ข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขของประเทศ และเป็นผู้ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล เช่น การขึ้นเสวยราชของกษัตริย์, การสวรรคต, การผลิตเปลี่ยนแปลงดินใหม่และในบางกรณีศาลอาจจะรับรู้ถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประมุขของต่างประเทศด้วยและสมาชิกของคณะทูตจากต่างประเทศ โดยอาศัยข้อมูลจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ, ทั้งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของรัฐซึ่งได้มีการตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา (gazette)

3.1.2.6 การปฏิบัติของผู้มีความเชี่ยวชาญ (professional practice) ในคดี Davey v. Harrow Corporation¹² ลอร์ด ก๊อตคาร์ต ได้กล่าวว่า ในการลากเส้นขอบเขตของกรมแผนที่ทหารได้แสดงให้เห็นจุดศูนย์กลางที่เกิดขึ้นของแนวเขต ศาลสามารถรับเอาการปฏิบัติของกรมแผนที่ทหารเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้ในเบื้องต้น (prima facie) ว่าอะไรคือเส้นในแผนที่ที่ชี้ให้เห็น นอกจากนี้ศาลอาจใช้การปฏิบัติของผู้เชี่ยวชาญเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้เช่นกัน, และศาลอาจใช้ตำราที่เชื่อถือได้เป็นข้อมูลโดยถือเป็นข้อเขียนจากผู้มีความเชี่ยวชาญรวมทั้งข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ ด้วย¹³

3.1.2.7 พจนานุกรม (Dictionary) ถ้อยคำในพระราชบัญญัตินั้น มีข้อสันนิษฐานว่าเป็นถ้อยคำที่มีความหมายธรรมดา ดังนั้นศาลจึงชอบที่จะอ้างอิงพจนานุกรม ซึ่งให้ความหมายของคำแต่ละคำไว้ซึ่งมิใช่คำที่มีความหมายพิเศษในกฎหมาย ดังเช่นในคดี Reripon (Highfield) Housing confirmation order (1939) 2 K.B. 838 ศาลได้ตีความคำว่า 'park' โดยอ้างอิงความหมายคำนี้ในพจนานุกรม 'The Oxford English Dictionary' อย่างไรก็ดี ในกรณีที่กฎหมายลายลักษณ์อักษรมีเจตนารมณ์ให้แต่ละคำมีความหมายเป็นอื่นคำเหล่านั้น ย่อมมีความหมาย

¹² คดี [1958] 1 QB 60 AT 69 อ้างใน Rupert Cross. Evidence 3ed (London : Sweet & Maxwell, 1967), p.132

¹³ JD. Heydon. Evidence, 3 ed (London : Butterworths, 1991), p.508.

จำเพาะอันผิดเพี้ยนไปจากความหมายธรรมดาที่ปรากฏในพจนานุกรม คำที่มีความหมายจำเพาะอันผิดเพี้ยนไปจากความหมายธรรมดาที่ปรากฏในกฎหมายลายลักษณ์อักษรนี้ เรียกว่า 'Term of Art' ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีความหมายดั่งที่บุคคลธรรมดาเข้าใจกัน ดังนั้นศาลของอังกฤษจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

3.1.2.8 รายงานของคณะกรรมการเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย (Reports of Committee) ศาลอังกฤษจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองสำหรับรายงานของคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือ Law Reform Committee แต่ศาลอังกฤษจะยอมรับเพียงเพื่อที่จะพิจารณาว่าสมควรจะใช้หลักการตีความโดยอาศัยเหตุที่มีการแก้ไขข้อบทพร้อมที่มีอยู่ก่อนออกกฎหมายลายลักษณ์อักษร เป็นเครื่องมือช่วยตีความมาใช้ บางกรณีศาลอังกฤษอาจจะไม่ตีความคำในพระราชบัญญัติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการซึ่งมีปรากฏอยู่ก่อนพระราชบัญญัติฉบับนั้น ๆ ออกใช้บังคับก็ได้

3.1.2.9 ตำรากฎหมาย การอ้างความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในตำรากฎหมายนั้น เป็นประเพณีปฏิบัติของนักกฎหมายอังกฤษว่าจะไม่อ้างอิงคำอธิบายของผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่โดยเหตุที่ว่าผู้ที่ยังไม่ตายนั้นนักกฎหมายอื่นที่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นนั้นมักจะมี ความเกรงใจไม่แสดงข้อขัดแย้งออกโดยเปิดเผย ต่อเมื่อผู้เขียนตำรานั้นตายไปแล้วโอกาสทางมารยาทจึงเปิดให้ผู้อื่นออกความเห็นเขียนขัดแย้งคัดค้านตำรานั้นได้ เมื่อตำรานั้นยังคงอยู่ได้โดยคนทั่วไปยกย่องนับถือตำรานั้นจึงควรค่าแก่การอ้างอิง¹⁴ ถ้าเป็นความคิดเห็นที่สมเหตุสมผลและก่อให้เกิดความยุติธรรมศาลอังกฤษจะอ้างอิงประกอบในคำวินิจฉัยคดีและปัจจุบันศาลอังกฤษมิได้ถือเคร่งครัดดั่งที่เคยปฏิบัติมาและศาลอังกฤษได้เคยอ้างอิงความคิดเห็นของนักกฎหมายฝ่ายวิชาการที่ปรากฏในตำรากฎหมายมาตรฐานในปัจจุบัน แม้แต่ความคิดเห็นของนักกฎหมายฝ่ายวิชาการในปัจจุบันที่เรียบเรียงไว้ในบทความจากวารสารกฎหมายหากเป็นความคิดเห็นที่ดีมีเหตุผลประกอบหนักแน่นศาลก็ถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองและ

¹⁴ ประมุข สุวรรณศร. "การอ้างอิงเพื่อตีความ" บทบัญญัติ. 20 (เมษายน 2505):239

ไว้อ้างอิงในคำพิพากษาได้¹⁵

3.1.3 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฎหมาย

ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองใดที่มีการใช้กันเป็นเวลานานจะมีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเสียก่อนและจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองตามที่บัญญัติไว้เฉพาะ ได้แก่

1. ลายมือชื่อผู้พิพากษาศาลสูงสุดซึ่งลงไว้ในเอกสารราชการหรือเอกสารในทางศาล (Evidence Act, 1845)
2. ตราประทับของศาลในท้องถิ่นต่างๆ บนหมายและกระบวนการอื่นๆ ของศาล (County Courts Act, 1934)
3. พระราชบัญญัติต่างๆ ของรัฐสภาหลังจากปี ค.ศ.๑๘๕๐ เว้นแต่จะถูกคัดค้านอย่างชัดเจน (Interpretation Act, 1889)
4. ลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ของศาลสูงและตราประทับหรือแสตมป์ของทางราชการในศาลสูงซึ่งติดหรือประทับอย่างชัดเจนบนเอกสารที่ทำขึ้น คำฟ้องหรือพยานในกระบวนการพิจารณาเพื่อยกเลิกบริษัท (Companies Act, 1929)
5. ตราประทับของศาลทั้งหลายที่มีอำนาจพิจารณาคดีล้มละลายและลายมือชื่อของผู้พิพากษาหรือตราประทับของศาล (Bankruptcy Act, 1914)
6. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฎหมาย EEC (European Communities Act, 1972)

นอกจากทบัญญัติต่างๆ ที่ให้อำนาจศาลเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองได้แล้วยังมีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับตัวบทกฎหมายว่าตัวบทกฎหมายใดมีอยู่และยังมีผลใช้บังคับหรือไม่ มีเนื้อความอย่างไร ซึ่งความมีอยู่มีผลใช้บังคับและเนื้อหาสาระของกฎหมายบทใดบทหนึ่งนี้เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งแยกจากปัญหาที่ว่ากฎหมายที่มีอยู่นั้น มีความหมายว่าอย่างไรซึ่งเป็นข้อกฎหมาย ดังนั้นศาลอังกฤษจึงได้ถือว่ากฎหมายของอังกฤษเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง แต่ไม่รวมถึงกฎหมายทั่วไปอื่นๆ ของสหราชอาณาจักร หรืออาณานิคมของอังกฤษและไม่รวมถึงกฎหมายของต่างชาติ กฎหมายของอังกฤษมีระบบอยู่

¹⁵ เช่นคดี Performing Right Society, Ltd. v. Mitchell and Booker (palais de dame), Ltd., (1924) k.b.762

หลายระบบทั้งกฎหมายลายลักษณ์อักษร คำพิพากษาของศาล และจารีตประเพณี ศาลคอมมอนลอว์ได้มีการพัฒนาข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองนี้ออกไปอย่างมาก กฎหมายจารีตประเพณีของอังกฤษที่ถือว่าศาลรู้อเองจะต้องมีลักษณะดังนี้ คือ

1. จะต้องมีมาแต่โบราณกาล มิใช่เรื่องที่บัญญัติกันขึ้นใหม่
2. จะต้องมีการใช้กันสืบสายตลอดมา โดยไม่มีการสะดุดหยุดลงในเวลาใดเวลาหนึ่ง
3. จะต้องมีการใช้กันมาโดยสุจริตและเปิดเผย
4. จะต้องเป็นประเพณีที่แน่นอน คือไม่อาจตีความได้เป็นหลายนัย
5. จะต้องไม่ขัดต่อเหตุผล
6. จะต้องไม่ขัดต่อหลักกฎหมายทั่วไป
7. จะต้องไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติใดๆ
8. จะต้องไม่ขัดต่อประเพณีอื่นอันอยู่ในท้องถิ่นเดียวกัน
9. จะต้องใช้เฉพาะท้องถิ่นที่มีกรณีพิพาทกันนั้น¹⁶

นอกจากนั้นยังรวมถึงจารีตประเพณีในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่รู้กันคืออยู่ เช่น ธรรมเนียมของตลาดเปิดในเมือง¹⁷

3.1.3.1 คำพิพากษาศาลสูง (Decisions) ในประเทศอังกฤษ ซึ่งใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (The Common Law System) ได้ยึดมั่นในคำพิพากษาบรรทัดฐานของศาลซึ่งเคยตัดสินมาก่อนในเรื่องเดียวกัน หลักที่ยึดถือนี้เรียกว่า "The Doctriner of Precedent" หรือ "Stare Decisis (to stand by things decided) ในระบอบการศาลของอังกฤษนั้นถือว่าคำพิพากษาของศาลในคดีก่อนในเรื่องเดียวกันผูกพันศาลเสมือนเป็นกฎหมาย (Imperative authority) แต่คำพิพากษาบางครั้งไม่ได้พิมพ์ในรายงานกฎหมายอย่างเป็นทางการยกเว้นเพียงที่ได้รับอนุญาตให้ตีพิมพ์และรายงานกฎหมายที่ศาลอังกฤษหรือถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องแน่นอนคือ

¹⁶ไอศถ กอสิน. คำอธิบายและเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับต่างประเทศในเรื่องกฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน. (กรุงเทพฯ : ไทยเกษม, ๒๕๑๗), หน้า 41.

¹⁷G.D. Noke. "The Limit of Judicial Notice" Law Quarterly Reviews 74 (1998) : 68

ของเนติบัณฑิตยสภา ซึ่งตีพิมพ์คำพิพากษาของศาลอังกฤษซึ่งมันเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องนำมาแสดง เมื่อมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับ หลัก Stare Decisis ใหม่ ๆ ที่สร้างขึ้นโดยศาลจะต้องรู้ได้เองโดยถือ เป็นพยานหลักฐานของศาล บางครั้งตำราเรียนสามารถนำมาเป็นสิ่งที่ศาลรู้เองได้โดยหลบเลี่ยง หลักเกณฑ์ที่ว่าศาลจะอ้างอิงได้ต่อเมื่อนักกฎหมายฝ่ายวิชาการผู้เขียนตำรานั้นล่วงลับไปแล้วโดยนำเอาส่วนที่โต้แย้งกันในรายงานกฎหมายมาใช้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

3.1.3.2 เขตอำนาจศาล (areas of jurisdiction) เรื่องนี้ในศาลอังกฤษถือ ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเพราะเป็นเรื่องของจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการพิจารณาคดีและใน กรณีจำเป็นศาลอังกฤษจะใช้ดุลพินิจในเรื่องเขตอำนาจศาลของฝ่ายบริหารเป็นข้อเท็จจริงที่ศาล รู้เองได้

การใช้รายงานการอภิปรายร่างกฎหมายของรัฐสภา (parliamentary debate in hansard) เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองในขณะเป็นข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมาย

ตามหลักกฎหมายอังกฤษรายงานการอภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับนั้นไม่ถือ ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเพื่อประกอบในการตีความกฎหมายของศาลซึ่งตรงข้ามกับหลักการตี ความกฎหมายของประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมายซึ่งถือว่ารายงานการประชุมร่างกฎหมายลายลักษณ์ อักษรที่เรียกว่า "ตราโวซ์ เพรพาราทีวร์ส" (Travou Preparatsires) แต่ละฉบับจะเป็นข้อ เท็จจริงที่ศาลรู้เองต้องรับรู้เองเพื่อค้นหาเจตนารมณ์อันแท้จริงของฝ่ายนิติบัญญัติ หลักกฎหมาย อังกฤษซึ่งห้ามให้ศาลรับรู้ข้อเท็จจริงของรายงานการอภิปรายเกี่ยวกับร่างกฎหมายในการใช้ประ กอบการตีความนั้นเริ่มมีมาแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 เหตุผลสำคัญที่ศาลอังกฤษไม่ยอมอ้างอิงรายงาน ดังกล่าวก็คือ ศาลอังกฤษถือหลักว่า ศาลจำต้องค้นหาเจตนารมณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติจากตัวบทกฎหมาย นั้นเองเป็นสำคัญ ส่วนรายงานการอภิปรายกับการร่างกฎหมายของรัฐสภานั้นถ้าหากจะใช้อ้างอิง ได้ ย่อมจะเสียเวลาของคู่ความแต่ละฝ่ายในการค้นคว้าเป็นอันมากประการหนึ่งและอีกประการ หนึ่งรายงานการอภิปรายของคณะกรรมการร่างกฎหมายนั้นก็มิได้มีการเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ

ในปัจจุบันประเทศอังกฤษกำลังเริ่มปฏิรูประบบกฎหมาย โดยตั้งคณะกรรมการปรับปรุง ระบบกฎหมายอังกฤษขึ้น เรียกว่า 'The English Law Commission' โดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการปรับปรุงระบบกฎหมาย ค.ศ.1965 (The Law Commission Act, 1965) มีเซอร์ เลสลี สคาร์แมน (Sir Leslie Scarman) เป็นประธานคณะกรรมการชุดนี้ วัตถุประสงค์คือ

การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายทั้งระบบอย่างมีระเบียบแบบแผน รวมตลอดทั้งการจัดการประมวลกฎหมายดังกล่าวและการขจัดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ไม่จำเป็นและล้าสมัย ตลอดจนจัดทำกฎหมายให้ทันสมัยและง่ายแก่การใช้

การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเช่นนี้ เท่ากับเป็นการปฏิรูประบบกฎหมายทั้งระบบ ผลแห่งการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญก็คือ เป็นระยะเวลาเกือบหนึ่งพันปีมาแล้วที่กฎหมายคอมมอนลอว์เป็นสาขากฎหมายที่สำคัญที่สุดของประเทศอังกฤษ โดยมีกฎหมายสาขา เอ็คควิตี้ (Equity) และสาขากฎหมายลายลักษณ์อักษรเป็นส่วนอุปกรณณ์ เมื่อได้จัดการประมวลกฎหมายขึ้นใหม่ซึ่งจะต้องอาศัยเวลานานปี ความสำคัญของกฎหมายแต่ละสาขาย่อมเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ กฎหมายลายลักษณ์อักษรย่อมจะกลายเป็นกฎหมายส่วนประธาน ส่วนคอมมอนลอว์และเอ็คควิตี้ ย่อมตกเป็นกฎหมายส่วนอุปกรณณ์ไป หลักการใช้กฎหมายลายลักษณ์อักษรของประเทศอังกฤษก็ย่อมจะเปลี่ยนแปลงไปด้วย คณะกรรมการปรับปรุงระบบกฎหมายได้เสนอแนะข้อหนึ่งว่า

"...ศาลควรที่จะต้องพิจารณารายงานการพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนั้น ทั้งในชั้นเจ้าหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องและในชั้นรัฐสภา ตลอดทั้งคำอธิบายประกอบร่าง (explanatory material) ซึ่งเสนอต่อรัฐสภาด้วย..."¹⁸

การที่อังกฤษถือหลักเจียบขาด ในการที่จะไม่ยอมให้ศาลแสวงหาเจตนารมณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติจากรายงานการร่างกฎหมายดังกล่าว (The Mischief Rule) มีผลกระทบต่อการใช้กฎหมายระหว่างประเทศของอังกฤษเองเป็นอันมากตัวอย่างเช่น ในคดี *Ellerman lines v. Murray*, (1931) A.C. 126 ซึ่งมีปัญหาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าทางทะเล , ค.ศ. 1924 (The Merchant Shipping [International Labour Conventions] Act, 1925) พระราชบัญญัติฉบับนี้รัฐสภาอังกฤษได้ผ่านโดยนำเอาอนุสัญญาว่าด้วยแรงงานมาบัญญัติไว้เพื่อใช้ใน ประเทศโดยบัญญัติไว้ว่า กลาสีเรือจะไม่เสียสิทธิในการที่จะรับค่าจ้างแรงงานด้วยเหตุผลเพียงว่าเรือของตนอับปาง อนึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้นำเอาตัวบทแห่งอนุสัญญาว่าด้วยแรงงานมารวมไว้เป็นภาคผนวกท้ายพระราชบัญญัติด้วย ศาลสภานานองตัดสินว่า เมื่อถ้อยคำในตัวบทแห่งพระราชบัญญัติ

¹⁸ ธานินทร์ ภัยวิเชียร และวิชา มหาคุณ การตีความกฎหมาย, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บ้านพิมพ์ , 2523) : 24

ฉบับนี้ชี้แจงปราศจากความเคลือบคลุมสงสัยใดๆ ศาลย่อมไม่มีอำนาจที่จะไปอ้างอิงพระราชปรารภหรือภาคผนวกของพระราชบัญญัตินี้ว่าบทบัญญัติในมาตราที่พิจารณาอยู่นั้นมีเจตนารมณ์ประการใด ดังนี้ หากคดีเดียวกันนี้เกิดขึ้นในประเทศอื่นผลแห่งคดีจะเป็นตรงกันข้ามกับที่ศาลอังกฤษตัดสิน เพราะศาลในประเทศอื่นนั้นจะต้องพิจารณาอนุสัญญาว่าด้วยแรงงานอย่างละเอียดประกอบด้วย นอกจากนี้ยังต้องแสวงหาเจตนารมณ์แห่งอนุสัญญานั้น โดยพิจารณาศึกษารายงานการอภิปรายการร่างอนุสัญญา ณ กรุงเจนีวาด้วย

ดังนั้นจากการที่ศาลอังกฤษถือหลัก The Mischief Rule ทำให้ผู้พิพากษาของศาลอังกฤษจะไม่มีโอกาสแสวงหาเจตนารมณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติจากรายงานการประชุมการร่างกฎหมายในกรณีที่ต้องการใช้กฎหมายให้ถูกต้องตรงตามนโยบาย (Policy) อันเป็นหลักของข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายนั้น ผู้พิพากษาศาลอังกฤษได้แต่เพียงพิจารณาจากถ้อยคำที่ใช้ในตัวบทกฎหมายนั้นเองเท่านั้น และต้องอาศัยพฤติการณ์แวดล้อมอื่น ๆ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป ผู้พิพากษาศาลอังกฤษจะพิจารณารายงานการอภิปรายในชั้นรัฐสภาหรือรายงานการร่างกฎหมายเบื้องต้นของฝ่ายบริหารผู้เสนอร่างกฎหมายนั้นมิได้ จะต้องถือหลักที่ว่า ฝ่ายนิติบัญญัติตรากฎหมายไว้อย่างไรก็ต้องเป็นไปตามความหมายของถ้อยคำที่ตราไว้ แม้ผู้พิพากษาจะรู้เป็นการส่วนตัวว่า ความจริงแล้วฝ่ายนิติบัญญัติมิได้มีเจตนาจะให้ถ้อยคำในกฎหมายนั้น ๆ มีความหมายดังที่ปรากฏอยู่ก็ตาม ซึ่งในข้อนี้ศาสตราจารย์ H.A. Smith ได้กล่าวโต้แย้งหลัก The Mischief Rule ไว้ว่า "หลักกฎหมายอังกฤษดังกล่าวไม่มีรากเหง้ามาจากระบบคอมมอนลอว์ และเพิ่งเริ่มใช้ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 นี้เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นหลักที่ขัดแย้งต่อเหตุผลทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวิชาการ ศาลอังกฤษน่าจะเปลี่ยนหลักดังกล่าวไปในทางระบบกฎหมายของประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมาย"¹⁹

ตามทรรศนะของเซอร์ เลสลีย์ สการ์เม็น นั้นเห็นว่า การที่จะมีคำอธิบายประกอบตัวบทกฎหมายนั้นมีประโยชน์สำหรับศาลและผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในอันที่จะรู้ถึงเจตนารมณ์อันแท้จริงของฝ่ายนิติบัญญัติแต่อาจจะมิใช่ข้อเสียอยู่บ้างคือ

¹⁹ H.A. Smith. "Interpretation in English and Continental Law" Journal of Comparative Law. (1927) : 153

1. จะทำให้กฎหมายแต่ละฉบับมีเอกสารประกอบมาก บุ่งยากแก่การค้นหาและศึกษา
2. ยังมีปัญหาว่าคำอธิบายประกอบตัวบทกฎหมายนั้น ๆ เชื้อถือได้เพียงใด
3. ใครจะเป็นผู้จัดทำคำอธิบายประกอบตัวบทกฎหมาย จะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ, ฝ่ายบริหาร หรือองค์กรอื่นใด แต่เซอร์ เลสลี สคาร์แมน ก็ได้ให้ข้อคิดว่า คำอธิบายประกอบตัวบทกฎหมายจะต้องมีจำกัดเท่าที่จำเป็นจริง ๆ ซึ่งจะสั้นหรือยาวย่อมแล้วแต่เรื่องซึ่งกฎหมายนั้นบัญญัติถึงและควรจะจัดทำโดยกระทรวง ทบวง กรม ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ และรัฐสภาเป็นผู้ตรวจแก้²⁰

และนับตั้งแต่พระราชบัญญัติ ดิ ยูโรเพียน คอมมิวนิสตี แอ็คท์ , ค.ศ.1972 (The European Community Act, 1972) ออกใช้บังคับแก่ประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ในประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC) หรือที่เรียกว่า ตลาดร่วมยุโรป ซึ่งในพระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติให้ถือว่าข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฎหมายของประชาคมตลาดร่วมยุโรปเป็น ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง ในศาลของประชาคม²¹ ในอังกฤษก็ได้มีการใช้บังคับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายอังกฤษด้วยกฎหมายของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปนี้ เป็นกฎหมายที่ร่างขึ้นโดยนักกฎหมายภาคพื้นยุโรปซึ่งได้รับการฝึกฝนอบรมมาตามแบบฉบับของประมวลกฎหมาย และร่างขึ้นตามแบบฉบับของประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมาย ศาลยุติธรรมภาคพื้นยุโรปนี้เป็นผู้ตีความสนธิสัญญาเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจยุโรป และมีหน้าที่พิจารณาว่ากฎหมายใดของคดียุโรปขัดหรือแย้งกับสนธิสัญญาของประชาคมหรือไม่

²⁰ Sir Leslic Scarman. Law Reform. (London:Routledge & Kegam Poul, 1976), p. 58-60

²¹ Tristram Hodgkinson. Expert Evidence Law and Practice. (London : Sweet & Maxwell, 1990), p. 24-25.

"The European Communities Act 1972 , Section 3 (2) : "Judicial Notice shall be taken of the treaties, of the official journal of the communities and of any decision of, or expression of opinion by, the European Court on any such question as aforesaid ; and the official Journal shall be admissible as evidence of any instrument or other act thereby communicated of any of the communities or of any community institution

สนธิสัญญาต่าง ๆ และกฎหมายที่ออกมาตามสนธิสัญญาประชาคมเศรษฐกิจยุโรป แตกต่างไปจากกฎหมายลายลักษณ์อักษรของอังกฤษมาก กล่าวคือ ตัวบทกฎหมายของอังกฤษได้ร่างไว้อย่างละเอียดในอันที่จะให้ศาลใช้บังคับตามนั้น โดยเปิดช่องให้ศาลใช้ดุลพินิจน้อยที่สุดตรงกันข้ามกฎหมายและสนธิสัญญาของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปบัญญัติไว้เฉพาะแต่หลักการใหญ่ ๆ และกว้าง ๆ ไม่มีรายละเอียดหรือบทบัญญัติเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผลของการบัญญัติกฎหมายเช่นนั้นก็คือ ศาลยุติธรรมมีอำนาจใช้ดุลพินิจได้อย่างกว้างขวาง และเป็นเจตนารมณ์ของกฎหมายและสนธิสัญญาของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปในอันที่จะให้ศาลใช้กฎหมายให้ถูกต้องตามความมุ่งหมายของประชาคมนั้นในกรณีที่ไม่มีสนธิสัญญาก็ดี และกฎหมายที่ออกตามสนธิสัญญาไม่ได้บัญญัติไว้ก็ดี จึงเป็นหน้าที่ศาลจะต้องไต่หาเจตนารมณ์อันแท้จริงของกฎหมาย และสนธิสัญญานั้นซึ่งเรื่องนี้ศาลอังกฤษไม่เคยปฏิบัติมาก่อนเพราะศาลอังกฤษถือว่า ในกรณีที่มีช่องว่างของกฎหมายย่อมเป็นหน้าที่ของรัฐสภาที่จะต้องอุดช่องว่างของกฎหมายเอง ศาลมีหน้าที่เพียงปรับบทกฎหมายเท่านั้น

แต่หลังจากนี้ศาลอังกฤษก็มีแนวโน้มที่จะรับเอาเอกสารอย่างเป็นทางการ และความเห็นต่าง ๆ ตามศาลยุติธรรมภาคพื้นยุโรป เพื่อเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองในกรณีที่ต้องใช้กฎหมายดังกล่าวในรายละเอียดเพื่อให้ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมายอันเป็นการใช้ข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมาย เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองในศาลอังกฤษ นอกจากนั้นแล้วในการใช้กฎหมายของประเทศอังกฤษในศาลยุติธรรมของประเทศอังกฤษเองก็ได้มีการใช้ข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเพื่อแสวงหาเจตนารมณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติมากขึ้นตามลำดับดังกล่าวของลอร์ด เดนนิ่ง (Lord Denning) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า "... เป็นเรื่องแปลกประหลาดที่ผู้พิพากษาศาลอังกฤษจะถือว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้องแถลงในรัฐสภาอย่างไรเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายหรือความหมายของถ้อยคำใด ๆ ที่ใช้ในกฎหมาย (ที่ศาลกำลังพิจารณาอยู่นั้น) ไม่ได้ "แฮนด์ซาร์ด" รายงานการประชุมร่างกฎหมายของรัฐสภานั้นเป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับผู้พิพากษา แต่สำหรับนักกฎหมาย ทนายความ โดยทั่วไปแล้วไม่มีอะไรห้าม ท่านอาจจะอ่านคำอภิปรายในรัฐสภาเกี่ยวกับการร่างกฎหมายฉบับใด ๆ ได้เสมอ และอาจจะนำมาอ้างอิงในคำคู่ความของท่านเพื่อสนับสนุนคดีของท่านได้เสมอ ถ้าหากท่านไม่เปิดเผยหรืออ้างอิงว่าท่านเอาเหตุผลนั้นมาจากแหล่งใด บรรดานักกฎหมายฝ่ายวิชาการได้ไปไกลกว่านั้นอีกคือนำเอาคำอภิปรายในรัฐสภามาอ้างอิงได้ในตำราของตน

คำต่อคำ และท่านเองก็เอาตำรานั้นมาอ่านให้ศาลฟังได้ด้วย..."²²

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าในระบบการศาลของอังกฤษก็ได้คลี่คลายตัวจากหลักที่เคร่งครัดมานาน โดยยอมรับเอาข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายมาเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเพื่อประกอบการใช้กฎหมายให้ต้องตรงเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคมยิ่งขึ้น

3.2 การใช้อ้างอิงข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของสหรัฐอเมริกา

Federal Rules of Evidence for United State Courts and Magistrates หรือ F.R.E. หมวดที่ 2 เรื่องการรับฟังพยานซึ่งศาลพบเห็นได้เอง (Judicial Notice) มาตรา 201 บัญญัติว่า "การรับฟังพยานซึ่งศาลพบได้เองเรื่องข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณา

(a) ขอบเขตของข้อบังคับให้ใช้ข้อบังคับเฉพาะกับการรับฟังพยาน ซึ่งศาลพบได้เอง เรื่องข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณา

(b) ชนิดของข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริงซึ่งศาลจะรับฟังเพราะพบได้เองนั้น ต้องเป็น ข้อเท็จจริงที่ปราศจากข้อโต้แย้งพอสมควร กล่าวโดยเฉพาะคือ เป็นข้อเท็จจริงที่ (1) ทราบกันทั่วไปในบริเวณเขตอำนาจของศาลซึ่งทำการพิจารณาคดี (2) มีลักษณะที่ถูกต้องและได้มีกำหนดขึ้นไว้แล้ว โดยแหล่งกำเนิดที่ปราศจากข้อสงสัยเรื่องความถูกต้อง เช่นว่านั้น

(c) เมื่อจะใช้ดุลพินิจ ศาลจะรับฟังพยานซึ่งศาลพบได้เองก็ได้ไม่ว่าจะมีคำร้องขอหรือไม่

(d) เมื่อเป็นบทบังคับ ศาลต้องรับฟังพยานซึ่งศาลพบได้เองหากคู่ความฝ่ายหนึ่งขอ ร้องและจัดหาข้อมูลที่จำเป็นให้

(e) การเสนอให้ศาลรับฟัง คู่ความมีสิทธิที่จะเสนอให้ศาลรับฟังในฐานะเป็นเจ้าของ พยานซึ่งศาลพบได้เอง และในฐานะเป็นผู้เสนอพยานซึ่งศาลได้พบแล้วนั้น ในกรณีไม่มีคำ บอกล่าว่าไว้ก่อนล่วงหน้า จะทำคำขอภายหลังที่ศาลรับพยานดังกล่าวแล้วก็ได้

²² Lord Denning. The Discipline of Law. (London:Butterworth,1979), P.10-11. อ้างใน ธานินทร์ ทรัพย์วิเชียร และวิชา มหาคุณ. การตีความกฎหมาย, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ , 2523), หน้า 63

(f) เวลาของการบอกกล่าว ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองอาจเป็นการสร้างขึ้นในทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา

(g) การแจ้งลูกขุนในคดีหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาทางแพ่ง ศาลต้องมีคำสั่งให้ลูกขุนรับฟังพยานซึ่งศาลได้รับฟังเพราะพบเองนั้น แต่ในคดีอาญาศาลต้องแจ้งแก่คณะลูกขุนว่าไม่จำเป็นต้องรับฟังพยานซึ่งศาลได้รับฟังเพราะพบเองก็ได้

3.2.1 ลักษณะของข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของสหรัฐอเมริกา

ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของสหรัฐอเมริกามีลักษณะพิเศษ คือ

1. จะต้องเป็นข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณา (Adjudicative Fact) ในหลักเกณฑ์ของข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนใน Rule 201(a) ว่าเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ หมายถึง เมื่อจะค้นหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคู่ความในกระบวนการพิจารณาว่าคู่ความดังกล่าวได้ทำอะไร, อะไรเป็นสภาพและสถานการณ์ หรืออะไรเป็นฉากหลัง²³ หรือใคร, ทำอะไร, ที่ไหน, เมื่อไร, อย่างไร และอะไรคือแรงจูงใจหรือความตั้งใจ เหล่านี้เป็นหน้าที่ในกระบวนการพิจารณา²⁴ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายซึ่งเป็นข้อเท็จจริงในการสร้างกฎหมายและจะเกี่ยวข้องกับเหตุผลของกฎหมายและกระบวนการในการสร้างกฎหมาย²⁵ เมื่อศาลจะสร้างสรรค์กฎหมายหรือใช้คำพิพากษาเพื่อให้มีการปฏิบัติตามนโยบายข้างสารที่ได้มานี้ คือ ข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้เป็นการเปลี่ยนจากหลักเดิมของคอมมอนลอว์ที่ใช้อยู่แต่เดิมทั้งในสหรัฐอเมริกาและในอังกฤษที่ยังใช้อยู่เดิมจากอดีตจนปัจจุบันเพราะหลักของข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

²³ Kenneth Culp Davis. "An Approach to Problems of Evidence in the Administrative Process." Harvard Law Review, 55 (1941) : 402

²⁴ Kenneth Culp Davis. "Judicial Notice" Columbia Law Review 55 (1955), : 952

²⁵ Eric D. Green. Federal Rules of Evidence. (Boston : Brown and Company, 1984), p.24.

จะไม่จำกัดว่าศาลจะใช้ข้อเท็จจริงใดทั้งข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณาและข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายเพราะหลักเดิมของคอมมอนลอว์ จะเป็นกฎหมายที่ศาลสร้างขึ้นจากหลักของคำพิพากษาบรรทัดฐาน ดังนั้นในอังกฤษและแม้แต่สหรัฐอเมริกาเองในระยะก่อนร่าง F.R.E ขึ้นใช้บังคับ ศาลสามารถใช้ข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณาและข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้แต่หลังจากประกาศใช้ F.R.E แล้วข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของสหรัฐอเมริกา จึงผูกพันเฉพาะข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณา

สาเหตุที่ได้มีการกำหนดให้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของสหรัฐอเมริกาจะต้องเป็นข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณานั้นเพราะต้องการให้การบัญญัติกฎหมายเป็นหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติประการหนึ่งและประการที่สำคัญคือ ต้องการยุติข้อโต้แย้งในหมู่นักกฎหมายลักษณะพยานหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองนี้จะเป็นสิ่งที่ไม่อาจโต้แย้ง (indisputable) ได้เท่านั้นหรือไม่ซึ่งฝ่ายหนึ่งมีศาสตราจารย์วิกมอร์ (Wigmore) ศาสตราจารย์เทรเยอร์ (Thayer) และศาสตราจารย์เดวิด (David) เห็นว่าข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองนี้จะต้องเป็นสิ่งที่สามารถนำพยานหลักฐานโต้แย้งได้ โดยเห็นว่าหลักเกณฑ์นี้เป็นเพียงข้อสันนิษฐานเบื้องต้นของศาลเท่านั้น²⁶ ดังนั้นหากคู่ความมีพยานหลักฐานที่ดีก็อาจนำมาโต้แย้งได้ แต่อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีศาสตราจารย์มอร์แกน (Morgan) ศาสตราจารย์แมคคอคมิค (McCormic) และศาสตราจารย์คีฟเฟ (Keefe) เห็นว่าจะต้องเป็นสิ่งที่ไม่อาจโต้แย้งได้เท่านั้น ซึ่งต่อมา F.R.E มาตรา ๒๐๑ ได้ยอมรับความเห็นของฝ่ายหลัง²⁷ เพราะเห็นว่าการใช้ข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณาจะผูกพันอยู่กับการเสนอพยานหลักฐาน ดังนั้น หากใช้ข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณาเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองจะสามารถควบคุมการใช้ให้อยู่เฉพาะในประเด็นที่โต้แย้งกันอยู่ โดยอาจจะเป็นประเด็นพิพาทโดยตรงหรือที่เกี่ยวข้องกับประเด็นพิพาทโดยตรงก็ได้ จึงสามารถจำกัดให้อยู่ในสิ่งที่ไม่อาจโต้แย้งได้ในความ

²⁶ G.D. Noke. "The Limit of Judicial Notice" 74 Law Quarterly Review (1958) :70

²⁷ Leon Letwin. Evidence Law : Commentary Problem and Case. (London : Matthew, 1986), p.649. แต่ใน Advisory Note ของมาตรานี้ก็ได้ยอมให้ศาลใช้ข้อเท็จจริงอื่น ๆ นอกจากข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณาด้วย

ถูกต้องกว่าทำให้ข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง เพราะข้อเท็จจริงชนิดนี้ผู้พิพากษาจะไม่ถูกจำกัดการค้นหาและสรุปผล อีกทั้งการใช้ข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายไม่จำเป็นจะต้องเสนอพยานหลักฐานสนับสนุน และบางครั้งก็ไม่อาจเสนอพยานหลักฐานสนับสนุนได้เลย จึงเป็นการลำบากหากบัญญัติให้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้²⁸

แต่แม้จะได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายเช่นนี้แล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ทำให้ปัญหาหมดไปเพราะศาลของสหรัฐอเมริกาได้นำสิ่งที่ เป็น Legislative Fact มาใช้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองหลายคดีนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ดังเช่นในคดีที่มีชื่อเสียงมากของสหรัฐอเมริกาคือคดี *Brown v. Board of Education*²⁹ คดีดังกล่าวได้มีการฟ้องร้องเรื่องที่คณะกรรมการของโรงเรียนปฏิเสธที่จะรับนักเรียนสีผิวเข้าเรียนซึ่งในยุคนั้นยังมีการแบ่งแยกสีผิวอย่างมาก ในบทแก้ไขของรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาคือ 14 ได้ระบุไว้ว่า " มลรัฐไม่อาจปฏิเสธการคุ้มครองกฎหมายแก่ประชาชนในมลรัฐอาศัยของตนโดยเท่าเทียมกัน" ศาลฎีกาได้กล่าวว่า มลรัฐหรือโรงเรียนท้องถิ่นที่มลรัฐตั้งขึ้นมาโดยแบ่งแยกเด็กนักเรียนตามเชื้อชาติหรือผิวพรรณกระทำผิดบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าวการแยกเด็กในโรงเรียนรัฐบาลโดยอาศัยหลักว่าผิวอะไรแต่เพียงอย่างเดียวแม้ว่าอุปกรณ์และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มองเห็นได้อาจเท่าเทียมกันก็ตาม เป็นการทำลายสิทธิของเด็กจากชนกลุ่มน้อยที่จะได้รับโอกาสในการศึกษาโดยเสมอภาคกัน"

ผลในเรื่องนี้เป็นเสมือนการปฏิวัติในทางกฎหมายรัฐธรรมนูญของมลรัฐซึ่งแบ่งแยกคนผิวขาวและคนผิวดำเสมือนหนึ่งว่าเป็นวาระที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ ได้ถูกทำให้เป็นโมฆะและการบังคับใช้ก็ค่อยๆยกเลิกไป คดีดังกล่าวศาลได้นำข้อเท็จจริงที่อยู่นอกสำนวนซึ่งอาจเรียกได้ว่าข้อเท็จจริงทางสังคม (Social Facts)³⁰ มาใช้ ข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายเป็นส่วน

²⁸ Paul R.Rice. Evidence : Common Law and Federal Rules of Evidence. (New York:Matthewbender,1987), p.1192.

²⁹ 347 US.483 (1954)

³⁰ Gail S.Perry and Gary B.Melton. "Procedential Value of Judicial Notice of Social Facts : Parham as an Example." Journal of Family Law 22 (1983-84), : 636

หนึ่ง (subset) ของข้อเท็จจริงทางสังคม หากต้องการใช้ข่าวสารข้อมูลที่มีมากมายเพื่อใช้เป็นเหตุผลหลักในการสร้างกฎหมายก็อาจใช้ข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง ซึ่งประเด็นของข้อเท็จจริงชนิดนี้ อาจจะไม่ใช้ประเด็นในรัฐธรรมนูญก็ได้ เพราะอาจใช้ขัดกับรัฐธรรมนูญหรือในกรณีไม่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญก็ใช้ได้ ข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายนี้มีการนำมาใช้โดยไม่ถูกต้องเพราะเป็นความเข้าใจของนักกฎหมายว่าจะต้องใช้ผูกมัดเฉพาะเรื่องนโยบาย หรือการตีความกฎหมายแต่แท้จริงแล้วข้อเท็จจริงชนิดนี้เป็นส่วนหนึ่งของข้อเท็จจริงทางสังคม ซึ่งสามารถรับเอาข่าวสารข้อมูลทั้งหลายมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่คู่ความและเป็นการสร้างสรรค์สังคมที่ดีขึ้นได้เสมอ ดังเช่นคดี *Hawkins v. United States* ซึ่งศาลได้วินิจฉัยว่า คำให้การของคู่สมรสในคดีอาญา ที่เป็นปรปักษ์ต่อกันนั้นจะเป็นการทำลายชีวิตสมรสได้จากคำวินิจฉัยอันนี้ทำให้เป็นการยกเลิกกฎหมายของ คอมมอนลอว์ที่ให้คู่สมรสให้การเป็นปรปักษ์ต่อกันในคดีอาญาในเวลาต่อมา ³¹

นอกจากคดีที่มีชื่อเสียงคดีนี้แล้วยังมีการนำมาใช้อีกหลายคดีซึ่งศาลฎีกาสหรัฐอเมริกา มิได้ใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองจำกัดอยู่เฉพาะข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณาเท่านั้น แต่ยังยอมรับข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมายเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองด้วย ³² เพราะในบางครั้งข้อเท็จจริงบางประเภทเป็นทั้งข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณา และข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับกฎหมาย หรือบางครั้งผู้พิพากษาใช้ข้อเท็จจริงเกี่ยวข้องโดยตรงกับคู่ความเมื่อปฏิบัติตามหน้าที่สร้างกฎหมายและในบางครั้งไม่สามารถทราบได้ว่าผู้พิพากษาทำหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาหรือสร้างกฎหมาย ³³ ดังเช่นในคดี *Powell v. Texas* ³⁴ ศาลสูงสุดได้วินิจฉัยกรณีที่ว่าจำเลยซึ่งเป็นผู้ติดสุราเรื้อรังต้องถูกลง

³¹ 358 U.S. 74,78 (1958) from Charles Tilford McCormick. McCormick on Evidence 2 ed (Minn : Westpublishing , 1972) , p.921

³² Kenneth Culp Davis. "Official Notice" Harvard Law Review 4 (1949) : 952

³³ Paul R.Rice. Evidence : Common Law and Federal Rules of Evidence. (New York : Matthewbender,1987) , p.1195

³⁴ Ibid p.1194

โทษ ศาลได้ใช้ข้อเท็จจริงพิเศษนอกส่วนวนจากมุมมองของผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์เพื่อทราบว่าการติดยาเรื้อรังเป็นการเจ็บป่วยหรือไม่ ข้อเท็จจริงที่ได้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงแก่จำเลยจึงเป็นข้อเท็จจริงในกระบวนการพิจารณา แต่การใช้ข้อมูลทางการแพทย์ว่าการติดยาเรื้อรังเป็นการเจ็บป่วยอันเป็นผลให้ไม่สามารถลงโทษผู้ป่วยเพราะการติดยาเรื้อรังอันเป็นการพัฒนาข้อจำกัดการลงโทษตามรัฐธรรมนูญสำหรับผู้ติดยาเรื้อรังนั้นเป็นข้อเท็จจริงในการสร้างกฎหมาย ปัญหาดังกล่าวมิได้มีเกิดขึ้นในการใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของอังกฤษ เพราะศาลอังกฤษจะยอมรับข้อเท็จจริงที่เป็นข้อมูลข่าวสารจากนโยบายของรัฐมาเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้ โดยถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองที่สืบเสาะได้ ดังเช่นกรณีเป็นเนื้อหาสาระทางการเมืองและในส่วนของข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการร่างกฎหมาย เช่น รายงานของคณะกรรมการร่างกฎหมายศาลอังกฤษก็ได้ปรับทำในการรับเข้ามาใช้ประกอบการตีความของศาลมากขึ้นดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้น และศาลอังกฤษจะใช้ในคดีได้ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงในการสร้างกฎหมาย คำพิพากษาเช่นนี้จะเป็นบรรทัดฐานในคดีอื่นต่อไปเสมือนกฎหมาย

2. ศาลของสหรัฐอเมริกาอาจจะกำหนดข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเมื่อคู่ความร้องขอ หรือ แม้จะไม่ถูกร้องขอศาลก็มีอำนาจที่จะกำหนดขึ้น ศาลมีดุลพินิจเต็มที่จะกำหนดว่าอะไรเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองหรือไม่ไม่ว่าคู่ความจะได้ร้องขอต่อศาลหรือไม่ (F.R.E. Rules 201(c))

3. ศาลจะต้องกำหนดว่าอะไรเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง หากได้รับการร้องโดยคู่ความซึ่งได้ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้นตามสมควรและเมื่อคู่ความร้องขอศาลจะต้องชี้ลงไปให้แน่ชัดว่าสิ่งนี้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองหรือไม่ และศาลอาจจะใช้ความรู้จากการแสวงหาในสารานุกรม , ตำราหรือข้อมูลหลักฐานอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพื่อเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้ แต่ถ้าเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏโดยยังไม่ได้ตีพิมพ์ก็อาจถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไป หากเป็นสิ่งที่เกิดในขอบเขตอำนาจศาล แต่ถ้าเป็นสิ่งที่เกิดในขอบเขตอำนาจศาลอื่นก็อาจเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้เช่นกัน หากเป็นสิ่งที่สามารถพิสูจน์ให้เห็นโดยอ้างอิงถึงที่มาที่ถูกต้องแน่นอนได้ เมื่อคู่ความเรียกร้องให้ศาลรับข่าวสารใดเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง ศาลก็อาจจะเรียกเอาเอกสารหรือหนังสือเกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้นหรือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้ แต่ถ้าศาลไม่ทราบข้อมูลหรืออาจหลงลืมไปศาลอาจปฏิเสธที่จะรับเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้

4. เนื่องจากกระบวนการพิจารณาคดีอาญาของสหรัฐอเมริกาเป็นระบบพิจารณาแบบทวิภาค (Bifercation)³⁵ กล่าวคือ เป็นระบบพิจารณาความอาญาที่ต้องการให้มีภาคของการพิจารณา บางภาคที่ยอมรับเอาความเห็นในเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน และให้มีภาคที่ยอมรับเอาผลในทางปฏิบัติเพื่อช่วยให้ความสะดวกแก่ผู้บังคับบัญชาอยู่ด้วย³⁶ โดยในภาคแรกจะเป็นการพิจารณาความรับผิดชอบทางอาญาของจำเลยที่เริ่มต้นในศาล แล้วศาลจะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่อาจพิสูจน์ถึงการกระทำผิดตามฟ้องของจำเลย การพิสูจน์ในขั้นนี้เป็นการพิสูจน์ถึงการกระทำและเจตนาชั่วร้าย (mens rea) ของจำเลยว่าเพียงพอตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือไม่ ในการพิจารณาขั้นนี้ภูมิหลัง หรือบุคคลิกภาพของจำเลยไม่ถือเป็นสิ่งที่สำคัญต่อคดี นอกจากจำเลยจะอ้างเหตุแห่งภูมิหลัง หรือบุคคลิกภาพของตนขึ้นเป็นข้อต่อสู้โดยตรง ในการพิจารณาภาคแรกนี้พยานหลักฐานทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาสามารถนำมาอ้างได้ในศาล เว้นแต่จะมีกฎหมายขัดแย้งจำกัดการอ้างพยานหลักฐานดังกล่าวไว้หรือมีเหตุผลจำกัดพยานหลักฐานอื่นเนื่องมาจากนโยบาย ซึ่งพยานหลักฐานอื่นเกี่ยวเนื่องด้วยภูมิหลัง และบุคคลิกภาพของบุคคลก็ถูกจำกัดไว้ด้วยเหตุผลทางนโยบายเช่นเดียวกัน

ส่วนในการพิจารณาภาคที่สองหรือภาคพิจารณาพิพากษา เป็นการพิจารณาว่าจำเลยได้กระทำการตามที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ด้วยสภาวะทางจิตใจที่กฎหมายต้องการด้วยหรือไม่ และเมื่อศาลพึงพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องจริง ศาลจึงจะมีอำนาจก้าวล่วงเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของจำเลยผู้นั้นได้ ด้วยเหตุว่าการสืบเสาะค้นหาข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับบุคคลิกภาพหรือภูมิหลังของบุคคลถือว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิดังกล่าว ดังนั้นศาลสหรัฐอเมริกาจึงยังไม่อนุญาตให้มีการค้นหาหลักฐานดังกล่าวจนกว่าจะแน่ใจว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดอย่างแน่แท้การพิจารณาในภาคพิพากษานั้นมีเป้าหมายในเชิงทัณฑวิทยา ซึ่งมีเป้าหมายที่ค่อนข้างเป็นวิทยาศาสตร์

³⁵ Charles Tilford McCormick. McCormick on Evidence. 2 ed (Minn : Westpublishing, 1972), P. 919

³⁶ อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ. "การพิจารณาคดีอาญาของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา : ระบบพิจารณาแบบไบเฟอร์เมชัน" , วารสารนิติศาสตร์ 10 (ฉ.3 2521) : 435-452

เพราะจำต้องอาศัยข้อมูลทางสังคมศาสตร์เป็นหลักสำคัญดังเช่นในคดี Williams v. New York³⁷ ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกาได้วินิจฉัยโดยอาศัยข้อมูลที่ได้มา นอกจากการพิจารณาในศาลโดยใน คดีนั้นคณะลูกขุนเห็นพ้องกันว่าจำเลย คือ นายวิลเลียมกระทำผิดทางอาญาร้ายแรงจึงเห็นว่าควรมีโทษจำคุกแต่ผู้พิพากษาได้ตัดสินประหารชีวิตโดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับมาก่อนพิพากษาคดีที่บรรยาย รายละเอียดของการกระทำผิดที่จำเลยกระทำมากกว่าสามสิบครั้ง ซึ่งเป็นการร่วมเพศผิดปกติมนุษย์ (norbid sexuality) และสรุปว่าจำเลยเป็นผู้นำอันตรายมาสู่สังคม จำเลยไม่ได้รับอนุญาตให้คัดค้าน (refute) เผชิญหน้ากับพยาน (confront) หรือถามค้าน (cross-examine) โดยศาลให้เหตุผลว่า "คำให้การที่ได้มานอกศาล (out of court) ได้มีการไว้ชื่อผู้เสมอ และเป็น เรื่องที่เล็กน้อยที่สุดที่ผู้พิพากษาที่จะกำหนดคำพิพากษาในคดีนั้นจะมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวหรือ ฉากหลังของผู้ถูกลงโทษ"³⁸

ข้อเท็จจริงนอกสำนวนซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อยู่เองในส่วนของเรื่องส่วนตัวหรือฉากหลัง ของเรื่องนี้ศาลของสหรัฐอเมริกาจะนำมาใช้ในส่วนของการพิจารณาพิพากษาซึ่งเป็นส่วนที่สอง ของระบบพิจารณาคดีแบบทวิภาค เพราะในภาคแรกนั้นจะพิจารณาโดยลูกขุนซึ่งมิได้เป็นผู้ศึกษาทาง กฎหมายมาโดยเฉพาะจึงอาจเกิดความโน้มเอียงขึ้นได้ หากได้รับข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพ ของจำเลย ฉะนั้นพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของจำเลยถึงถูกตัดออกไปในการพิจารณาขั้นนี้ และในอังกฤษก็ถือเช่นเดียวกับของสหรัฐอเมริกา³⁹ ซึ่งแตกต่างจากในระบบของภาคพื้นยุโรป เพราะในระบบภาคพื้นยุโรปนั้น ภูมิหลังหรือบุคลิกภาพของจำเลยนั้นอาจนำมาอ้างในศาลได้ทุกเวลา⁴⁰

³⁷ 337 U.S. 241 (1949)

³⁸ Kenneth Culp Davis, "Judicial Notice" Columbia Law Review, 7 (1955): 963

³⁹ โสภณ รัตนากร. กฎหมายลักษณะพยาน, พิมพ์ครั้งแรก (กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี, 2536) : หน้า 162

⁴⁰ อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ. "การพิจารณาคดีอาญาของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา: ระบบ พิเคราะห์แบบไบเฟอร์เมชั่น" , วารสารนิติศาสตร์ 10 (ฉ.3 2521) : 441

เหตุผลที่ศาลของสหรัฐสามารถพัฒนาความเข้าใจอันดีของความต้องการพยานหลักฐาน โดยไม่ถูกจำกัดเฉพาะข้อเท็จจริงในสำนวน แนวความคิดหลักคือ แนวความคิดใหม่ในการลงโทษที่คำพิพากษาของศาลจะเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้พิพากษาจะไม่ถูกจำกัดโอกาสที่จะได้รับข่าวสารข้อมูลที่จะนำมากำหนดเป็นคำพิพากษาเพราะเหตุที่เป็นกฎของพยานหลักฐาน (rules of evidence) เท่านั้น ศาลของสหรัฐอเมริกาได้ใช้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ในฐานะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง เพื่อกำหนดแนวคำพิพากษา โดยเป็นข้อเท็จจริงพิเศษนอกสำนวน (extra-record facts) ทั้งในคดีแพ่งศาลก็ได้ใช้ข้อมูลอื่นเป็นข้อเท็จจริงพิเศษนอกสำนวนเหล่านี้มาใช้เช่นกัน เช่น คดี *FTC v. Cement Institute*⁴¹, คดี *New York v. United States*⁴², *American Airlines v. CAB*⁴³, ซึ่งคดีเหล่านี้ศาลได้ใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเพื่อชดเชยค่าเสียหาย (remedies) ในคดีละเมิดและคดีเหล่านี้ก็ได้ให้คำตอบว่าทำไมศาลจึงไม่ให้โอกาสฝ่ายที่จะถูกลงโทษ หรือฝ่ายที่ต้องชดเชยค่าเสียหายโต้แย้ง หรือถามค้านข้อเท็จจริงพิเศษนอกสำนวน เพราะในบางคดีพยานหลักฐานต่าง ๆ ในคดีจะมีมากดังเช่น ในคดี *FTC*. นั้นจะมีพยานเอกสารถึง 49,000 อันฉบับ และพยานบุคคลอีก 50,000 อันฉบับ โอกาสที่จะพิจารณาพยานหลักฐานให้เสร็จไปในเวลาอันรวดเร็วคงเป็นไปได้ หากจะพิจารณาให้อีกฝ่ายหนึ่งโต้แย้งหรือถามค้าน⁴⁴ นอกจากนี้ในคดีอาญาก็ยังมีความเห็นคัดค้านกันอยู่เกี่ยวกับความเห็นที่ควรจะให้จำเลยคัดค้านหรือโต้แย้ง, ถามค้านพยานหลักฐานพิเศษนอกสำนวนเหล่านี้ได้หรือไม่อยู่ โดยฝ่ายหนึ่งเห็นว่าเมื่อจำเลยได้รับการพิจารณาว่าเป็นผู้กระทำผิดจริงแล้วสิทธิขั้นมูลฐานดังกล่าวของจำเลยย่อมหมดไป เพราะเห็นว่าในชั้นนี้จุดประสงค์อันสำคัญยิ่ง คือ การพยายามแก้ไขปรับปรุงและดำเนินการตามหลักการทางอาชญาวิทยา ดังนั้นสิทธิของจำเลยอันจะเป็นเครื่องกีดขวางมิให้วัตถุประสงค์เหล่านี้บรรลุจุดมุ่งหมายจึงต้องถูกจำกัดลง แต่อีกฝ่ายหนึ่งยังเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตามสิทธิขั้นมูลฐานยังต้องคงไว้เสมอ

⁴¹ 333 U.S. 683 (1948)

⁴² 333 U.S. 284 (1947)

⁴³ 192 F. 2d 417 (D.C. CIR. 1951) ทั้งสามคดีดังกล่าวนี้เรียบเรียงจาก

Kenneth Culp Davis, "Judicial Notice" *Columbia Law Review*.7 (1955):964

กระบวนการพิจารณาของศาลสหรัฐอเมริกาจะมีแนวโน้มไปทางฝ่ายแรก ดังนั้นศาลของสหรัฐอเมริกา ทั้งในคดีละเมิดที่เรียกร้องค่าเสียหาย และในคดีอาญาจึงมีหลักที่ตรงกัน คือ เมื่อศาลรับเอา ข้อเท็จจริงพิเศษนอกสำนวนเข้ามาใช้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง เพื่อประโยชน์ในการกำหนดค่าเสียหายชดเชยที่เป็นธรรมและการลงโทษที่เหมาะสมแก่จำเลย จะไม่อนุญาตให้คู่ความโต้แย้งหักล้าง ได้ เป็นที่สังเกตว่าแม้คดีทั้งสามคดีนี้จะเกิดขึ้นก่อนจะใช้ F.R.E. ซึ่งประกาศใช้ในปี 1972 ก็ตาม แต่ศาลก็ไม่อนุญาตให้คู่ความโต้แย้งได้แต่มีใช้ เหตุผลทางทฤษฎีกฎหมายตามที่กล่าวมาแล้ว แต่เป็น เหตุผลจากทางปฏิบัติ

5. คู่ความมีโอกาสที่จะได้รับทราบจากศาลว่า ศาลได้กำหนดเรื่องใดบ้างเป็นข้อเท็จจริง ที่ศาลรู้เอง คำร้องขอเพื่อทราบนี้อาจจะกระทำภายหลังจากที่ศาลได้กำหนดว่าสิ่งใดเป็นข้อเท็จจริง ที่ศาลรู้เองแล้วก็ได้ ดังนั้นเมื่อศาลของสหรัฐอเมริกาได้กำหนดหรือคู่ความไม่แน่ใจว่าสิ่งนี้เป็น ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง คู่ความมีสิทธิที่จะถามศาลได้ว่าศาลจะยอมรับข้อเท็จจริงใดบ้างเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองถ้าศาลยอมรับข้อเท็จจริงใดคู่ความก็ไม่ต้องนำสืบข้อเท็จจริงนั้น ดังนั้นในสหรัฐอเมริกา คู่ความจึงมีสิทธิที่จะทราบได้ไม่ว่าศาลจะกำหนดขึ้นเองแต่ยังมีได้แสดงออกมาหรือว่าศาลได้กำหนด ขึ้นแล้วแต่คู่ความยังไม่แน่ใจคู่ความก็มีสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลกำหนดให้แน่นอนว่ากำหนดไว้ อย่างไรแน่เพราะคู่ความจะได้สืบพยานได้สมบูรณ์ตามข้ออ้างข้อเท็จจริงของตน (F.R.E. Rules 201 (e))

6. ระยะเวลาที่ศาลจะมีการสั่งในเรื่องข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง ศาลจะทำได้ทุกขั้นตอน ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษา (F.R.E. Rules 201 (f))

7. เมื่อศาลได้ทราบหรือกำหนดแล้วว่าข้อเท็จจริงใดเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลยอมรับว่าเป็น ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองศาลจะต้องสั่งให้ลูกขุนรับทราบด้วยและจะต้องสั่งว่าในคดีแพ่งนั้นลูกขุนจะต้อง ฟัง เป็นยุติตามที่ศาลได้กำหนดไว้ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองและลูกขุนก็ต้องฟัง เป็นที่ยุติตามนั้น ลูกขุนจะใช้ดุลพินิจซึ่งนำหนักเป็นอย่างอื่นไม่ได้จะรับฟัง เป็นที่ยุติตามนั้นหรือจะฟัง เป็นอย่างอื่นก็ได้ หากมีเหตุผลอื่นที่คิดว่าจะไม่ถูกผูกมัดเช่นในคดีแพ่ง ซึ่งจะแสดงให้เห็นความแตกต่างในการที่ลูกขุน จะรับข้อมูลจากศาลทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา และอาจจะแสดงให้เห็นหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญว่า ในคดีอาญาจะไม่แนะนำข้อมูลที่ได้มาเองเพื่อเป็นโทษแก่จำเลย แม้จะมีความพยายามที่จะหา คำจำกัดความอันเป็นข้อยุติของแนวทางการใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองโดยต้องการจำกัดอยู่เพียงข้อ

เท็จจริงที่ไม่อาจจะโต้แย้งได้ในความถูกต้อง ซึ่งหากยอมรับเช่นนั้นแล้วลูกขุนจะต้องถูกผูกพันให้ต้องรับข้อเท็จจริงทุกอย่างจากผู้พิพากษาอย่างไม่มีผ่อนปรน แต่นอกจากเหตุผลตามรัฐธรรมนูญที่ในคดีอาญาจะไม่แนะนำข้อมูลที่ได้มาเอง เพื่อเป็นโทษแก่จำเลยแล้วยังมีเหตุผลจากการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน และเหตุผลทางตรรกวิทยาทำให้ลูกขุนมีอิสระในการรับฟังข้อเท็จจริง “โดยจะแนะนำข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองให้ลูกขุนทราบเท่าที่จะเกิดความเท่าเทียมกันระหว่างการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ และทางประชาชนจะต้องปราศจากอคติจากคำแนะนำที่เป็นผลร้ายแก่จำเลย ซึ่งจะแตกต่างจากในประเทศอังกฤษที่ลูกขุนจะต้องถูกผูกมัดให้ยอมรับตามความเห็นของศาลไม่ว่าจะเป็นคดีอาญาหรือคดีแพ่ง ดังเช่น คดี R.V. Simpson ศาลได้วินิจฉัยว่า มีคืบหน้าเป็นสิ่งที่น่าจะใช้เป็นอาวุธตามมาตรา 1(4) ของ Prevention of Crime Act 1953 และเป็นอาวุธที่ใช้ทำร้ายในคดีนี้ซึ่งผู้พิพากษาได้กำหนดแก่ลูกขุนว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองและลูกขุนก็ได้รับมาตามนั้น”⁴⁵

3.2.2 การใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองของสหรัฐอเมริกา

3.2.2.1. ข้อเท็จจริงทางกฎหมาย (Matters of Law)

ก. ข้อเท็จจริงทั่วไปทางกฎหมาย

ในการกำหนดข้อเท็จจริงว่ากฎหมายใดมีอยู่หรือไม่ซึ่งศาลจะรับรู้ข้อเท็จจริงนั้นได้เองนั้น หลักพื้นฐานคือศาลจะรับรู้ได้เองถึงข้อเท็จจริงนั้นจะสามารถรับรู้ได้เองหรือไม่ หรือน่าจะรู้กันทั่วไปหรือไม่ ภายในขอบเขตอำนาจของศาลโดยทั่วไปแล้วศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ข้อเท็จจริงที่กฎหมายใดใช้อยู่แพร่หลายในศาลต่าง ๆ ไม่ว่ากฎหมายนั้นจะบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ ทุก ๆ ศาลทั้งในมลรัฐ (States) และศาลสหรัฐ (Federal) จะรับรู้ได้เองถึงรัฐธรรมนูญของสหรัฐและทางแก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎหมายมหาชนและสภาคองเกรส และสนธิสัญญาของสหรัฐอเมริกา เช่นเดียวกับกฎหมายของมลรัฐไม่ว่าจะบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ตามก็จะรับรู้ได้เองโดยศาลของมลรัฐนั้น และโดยศาลของสหรัฐ อย่างไรก็ตามกฎหมายมลรัฐอื่น ๆ และ

⁴⁴ Charles Tilford McCormick. McCormick on Evidence. 2 ed (Minn : Westpublishing , 1972) , p.932

⁴⁵ Ibid.

คดีที่อ้างในข้อ 3.2.2 เรียบเรียงจาก American Jurisprudence (Vol.29) , p. 53-152

กฎหมายของต่างชาติ , ข้อบัญญัติเทศบาล และเทศบัญญัติรวมทั้งกฎหมายที่ใช้เฉพาะเอกชน (Private Statues) จะไม่ถือเป็นกฎหมายทั่วไปที่ศาลจะรับรู้ได้เอง

1. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมายและวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งก่อให้เกิดสภาพบังคับขึ้นโดยปกติแล้วจะเป็นข้อเท็จจริงทางมหาชนและจะรับรู้โดยศาลสหรัฐอเมริกาว่าอะไรที่เป็นกฎหมายดังเช่น อาจจะมีกฎหมายจากเอกสารอื่นๆ ได้หากยังไม่ได้ตีพิมพ์ เช่นจากวารสารนิติบัญญัติซึ่งจะแสดงให้เห็นข้อวิจารณ์ , การยอมรับในกฎหมายและศาลจะรับรู้เองถึงวันที่กฎหมายจะมีผลบังคับและการเกิดขึ้นของกฎหมายในเวลาไม่ปกติ ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรู้ข้อเท็จจริงทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการบัญญัติกฎหมาย และการหาเจตนารมณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติโดยศาลจะรับรู้ถึงประวัติศาสตร์หรือฉากหลังของกฎหมายเพื่อมิให้เกิดความผิดพลาดในการตีความ⁴⁶ และศาลจะรับรู้ถึงรายงานคณะกรรมการร่างกฎหมาย (Legislative Committees) และในการโต้แย้งกันในสภาของสมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติ

2. ข้อเท็จจริงในวารสารนิติบัญญัติ

ตามทฤษฎีแล้ววารสารนิติบัญญัติจะเป็นเอกสารมหาชน ตั้งแต่มีการตีพิมพ์และประกาศใช้อ้างอิง โดยศาลของสหรัฐอเมริกาจะใช้วารสารนิติบัญญัติเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับบัญญัติกฎหมายหรือขยายความรู้ของศาล⁴⁷ วารสารนิติบัญญัตินี้จะช่วยศาลได้ทราบว่ามีกฎหมายอะไรที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติได้ยอมรับให้มีขึ้นหรือศาลอาจรับทราบถึงรายละเอียดของข้อเท็จ

⁴⁶ Cleveland v. Board of Tax Appeals, 153 Ohio St 97, 91 NE2d 480, 16 ALR 2d 1354.

... "ศาลจะรู้ข้อเท็จจริงในการใช้รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมส่วนของภาษี ภาษีที่เก็บได้จากธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นภาระอันหนักหน่วงของ เจ้าของทรัพย์สินซึ่งผลที่ได้จะไม่เป็นธรรม"

⁴⁷ State v. Heston, 137 W Va 375, 71 SE 2d 481. ในอังกฤษศาลจะถือว่าวารสารนิติบัญญัติเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง เช่นกันจากคดี REX v. Arundel, Hobart 109, 80 Eng Reprint 258.

จริงที่เป็นรูปแบบของรัฐธรรมนูญของมลรัฐ⁴⁸ และการที่ศาลสหรัฐอเมริกาับทราบวารสารนิติบัญญัติทำให้ศาลรับรู้เองได้ถึงการตีความกฎหมายต่าง ๆ หรือเพื่อใช้วินิจฉัยโดยเป็นความรู้ของศาลจากสิ่งสำคัญต่าง ๆ ในวารสาร แต่ข้อเท็จจริงที่ไม่ได้บัญญัติในวารสารก็ไม่ห้ามที่ศาลจะรับรู้ได้เอง

3. กฎหมายของดินแดน

ศาลสหรัฐ (Federal Courts) จะถือว่ากฎหมายของดินแดนสหรัฐอเมริกาเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง⁴⁹ ซึ่งเป็นเหตุให้ศาลดีสทริคต์ของนิวยอร์กสามารถรับรู้ข้อเท็จจริงของกฎหมายเปอร์โตริโกได้ ศาลสหรัฐจะรับรู้ข้อเท็จจริงของกฎหมายในดินแดนอื่นก่อนที่จะตกเป็นของสหรัฐอเมริกาด้วยโดยไม่ถือว่าเป็นกฎหมายของต่างประเทศแต่ถือเป็นกฎหมายที่อยู่ในดินแดนมาก่อน

4. กฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายทะเล

กฎหมายระหว่างประเทศคือสิ่งที่รู้กันเป็นสากล ศาลของสหรัฐอเมริกาจึงถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง⁵⁰ เช่นเดียวกับกฎหมายทะเลซึ่งจะต้องถือเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายใน

⁴⁸ South Ottawa v. Perkins, 94 US.260,24 L ed 154 ... "มันเป็นหน้าที่ของศาลที่จะรับรู้ข้อเท็จจริงของวารสารนิติบัญญัติเพื่อทราบถึงการบัญญัติกฎหมายภายใต้รัฐธรรมนูญ..."

⁴⁹ Garzot v. Rios De Rubio,209 U.S 283,52 Led 784,28 Sct 548 ... "ศาลสูงสุดของสหรัฐ (Federal Supreme Court) สามารถรับรู้ได้เองถึงข้อเท็จจริงของความแตกต่างระหว่างกฎหมายและความเป็นธรรม (Equity) โดยใช้เหตุผลทางเทคนิคของเปอร์โตริโกโดยไม่ต้องได้รับการเสนอจากเปอร์โตริโก..."

⁵⁰ Ponce v. Roman Catholic Apostolic Church , 210 U.S. 296,52 Led 1068,285 Sct 737 ... "ตำแหน่งสันตปาปาเป็นที่ยอมรับตามกฎหมายระหว่างประเทศ ศาลสามารถรับรู้เองได้..."

ชาติ กฎหมายทะเลซึ่งจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองสหรัฐอเมริการับรู้ได้เองนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องได้รับการยอมรับในทุก ๆ ชาติ ดังเช่นกฎหมายพาณิชย์นาวีอาจจะได้รับการยอมรับจากชาติพาณิชย์ทางทะเลชั้นนำของโลกก็เพียงพอที่ศาลสหรัฐอเมริกาจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองได้แล้ว

ข. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฎหมายของสหรัฐและสนธิสัญญา

ศาลของสหรัฐอเมริกาทั้งศาลสหรัฐและศาลของมลรัฐจะถือว่าบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาคือข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองรวมทั้งบทแก้ไขเพิ่มเติมและการให้สัตยาบัน (ratification) แก่บทแก้ไขเพิ่มเติมด้วย ศาลทุกศาลทั้งสหรัฐและมลรัฐจะถือว่าบทบัญญัติมหาชน (Public Acts) และบทบัญญัติทั่วไป (General Acts) ของสภาองเกรสเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองของแต่ละไม่ถือว่าบทบัญญัติเฉพาะ (Private Acts) หรือบทบัญญัติพิเศษ (Special Acts) เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง

1. สนธิสัญญา

ศาลสหรัฐและศาลมลรัฐต่าง ๆ ทุกศาลจะถือว่าสนธิสัญญาระหว่างสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง เมื่อศาลพิจารณาสนธิสัญญาศาลจะรับรู้ได้เองถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการตีความกฎหมายหรือบังคับใช้กฎหมายโดยศาลจะต้องรับรู้ถึงข้อมูลทางประวัติศาสตร์อันนำไปสู่การเกิดขึ้นของสนธิสัญญา และการตีความสนธิสัญญาโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติก็จะ เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลจะต้องรับรู้เพื่อประโยชน์ในการใช้กฎหมาย

ค. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฎหมายของมลรัฐ

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือว่ากฎหมายที่ใช้กันโดยทั่วไปในมลรัฐทั้งการเกิดขึ้นมีอยู่และแนวทางของบทบัญญัติที่ออกโดยสภานิติบัญญัติของมลรัฐเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง แต่บทบัญญัติที่ออกโดยท้องถิ่นเฉพาะจะไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง

1. บทบัญญัติพิเศษและบทบัญญัติเฉพาะ

ในขณะที่ศาลของสหรัฐอเมริการับรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบทบัญญัติที่ออกโดยรัฐบาลของมลรัฐตนเองก็จะไม่รับรู้ถึงบทบัญญัติพิเศษ และบทบัญญัติเฉพาะ ดังนั้นหากคู่ความในคดีต้องการอ้างประโยชน์จากกฎหมายดังกล่าวก็ต้องพิสูจน์เหมือนข้อเท็จจริงอื่น ๆ ดังนั้นลักษณะเฉพาะ

ระหว่างบทบัญญัติมหาชนที่ออกโดยสภาองเกรสกับบทบัญญัติเฉพาะหรือบทบัญญัติพิเศษ ศาลจึงต้องรับรู้ เพื่อจะนำมาใช้ได้โดยสมบูรณ์ ในบางมลรัฐจะตีพิมพ์ความแตกต่างของลักษณะเฉพาะดังกล่าวไว้รับรู้กัน การกระทำต่าง ๆ ของฝ่ายนิติบัญญัติในเวลาประชุมเพื่อผ่านกฎหมาย ซึ่งเป็นบทบัญญัติมหาชนนั้นจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองตลอดทั้งท้องถิ่น (local) ที่ใช้กฎหมายนั้นใน บางมลรัฐจะบัญญัติไว้ในกฎหมายให้ทั้งบทบัญญัติมหาชนที่ออกโดยสภาองเกรสและบทบัญญัติเฉพาะที่ ออกโดยสภาท้องถิ่นเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

2. ศาลสหรัฐ

ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างมลรัฐต่าง ๆ และสหรัฐอเมริกาคือความสัมพันธ์ในฐานะท้องถิ่นเดียวกัน ไม่ใช่ในฐานะต่างประเทศ ศาลของมลรัฐจะรับรู้ได้เองถึงรัฐธรรมนูญของสหรัฐและกฎหมายของรัฐบาลกลางที่ออกโดยสภาองเกรส หลักทั่วไปคือศาลล่างของสหรัฐ จะถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองโดยไม่ต้องพิสูจน์ กฎหมายที่เป็นบทบัญญัติที่ออกโดยรัฐบาลกลาง และที่ออกโดยมลรัฐอื่น ๆ จะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

ศาลสูงสุดของสหรัฐจะสามารถรับรู้ถึงบทบัญญัติมหาชนหรือบทบัญญัติที่ออก โดยรัฐบาลของทุกมลรัฐได้ในกรณีที่ศาลสูงสุดของสหรัฐเป็นศาลที่เริ่มต้นพิจารณาเอง ในกรณีที่ ศาลสูงสุดของสหรัฐทบทวนดุลพินิจของศาลสูงสุดของมลรัฐ จึงเป็นผลให้ศาลสูงสุดของสหรัฐรับรู้ กฎหมายของมลรัฐได้ทุกมลรัฐ รวมทั้งข้อเท็จจริงภายหลังมีการบัญญัติกฎหมายในคดีที่ศาลมลรัฐ ส่งสำนวนมา⁵¹

⁵¹ ในมาตรา 802(a) ของ Model Code of Evidence of the American Law. ได้บัญญัติให้ศาลสามารถรับรู้บทบัญญัติเฉพาะในคดีของตน รวมทั้งความตั้งใจของฝ่ายนิติบัญญัติของ มลรัฐได้.

⁵¹ Hanley v. Donoghue , 116 US. 1, 29 Led 535, 6 Sct 242 "...ศาล สูงสุดของสหรัฐจะรับรู้ได้เองถึงสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังที่ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์มาแล้วเพื่อประเมินผล จากการรับรองเงินของธนาคาร..."

ง. เทศบัญญัติและกฎหมายท้องถิ่น

1. ศาลเทศบาล

ศาลเทศบาลโดยทั่วไปแล้วจะรับรู้ได้เองถึงบทบัญญัติในท้องถิ่น และ เทศบัญญัติในเขตอำนาจตน แต่ก็ยังไม่สามารถเป็นเช่นนั้นทั้งหมดเพราะบางมลรัฐจะกำหนดให้ศาลเทศบาลรับรู้ถึงข้อเท็จจริงของการมีอยู่ของกฎหมายท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติได้ แต่บางมลรัฐก็จะให้เป็นดุลพินิจของศาล และในบางคดีกล่าวแต่เพียงว่าศาล "อาจ" รับรู้ข้อเท็จจริงว่ามีเทศบัญญัติได้เองเท่านั้น⁵² และในบันทึกหรือวารสารเกี่ยวกับกฎหมายก็เคยให้ความหมายไว้ว่าศาลเทศบาลอาจจะรับรู้หรือไม่รับรู้ถึงเทศบัญญัติในเขตอำนาจศาลตนได้โดยไม่ถูกบังคับ ดังนั้น จึงถือได้ว่าศาลเทศบาลของสหรัฐอเมริการับรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฎหมายท้องถิ่นและเทศบัญญัติได้ โดยใช้ดุลพินิจของตนเอง

จ. กฎหมายของทางราชการและเจ้าหน้าที่

1. เจ้าหน้าที่รัฐบาลและกระทรวง , ทบวง , กรม

กฎ ระเบียบ และคำสั่งที่กระทำโดยกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ ซึ่งก่อให้เกิดผลทางกฎหมายจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง ดังเช่นคำสั่งของหัวหน้าฝ่ายบริหารของรัฐบาลหรือรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง เพราะถือเป็นข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของรัฐ และศาลสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ข้อเท็จจริงตามบันทึกอย่างเป็นทางการของข้าราชการสำคัญ ๆ ของประเทศ ดังเช่นการประกาศวันหยุดพิเศษของทางราชการ หรือการติดต่อสื่อสารระหว่างกองทัพเรือกับสภาองเกรส

2. หัวหน้าฝ่ายบริหาร (Chief Executives)

ศาลของสหรัฐอเมริกา จะถือว่ากรกระทำของฝ่ายบริหารอย่างเป็นทางการเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองทั้งของประธานาธิบดีของสหรัฐและของผู้ว่าการรัฐของมลรัฐรวมทั้ง

⁵² Wergin v. Voss , 179 Wis 603, 192 NW 51, 26 ALR 833.

คำสั่งทางบริหารและการประกาศแก่มหาชน⁵³ และศาลจะรับรู้ได้เองถึงถ้อยแถลงของผู้ว่าการรัฐก่อนการประชุมร่วมกันของสมาชิกสภานิติบัญญัติ แต่หน้าที่ของศาลในการรับรู้การกระทำของฝ่ายบริหารทั้งของหัวหน้ารัฐบาลนี้บางครั้งจะบัญญัติไว้ในกฎหมาย

3. การตีความบทบัญญัติโดยเจ้าหน้าที่รัฐบาล

การตีความกฎหมายและการใช้กฎหมายของหัวหน้าฝ่ายบริหารของกระทรวงต่าง ๆ เพื่อให้แนวปฏิบัติเป็นไปในแนวเดียวกันเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลของสหรัฐอเมริกาต้องรู้เอง และศาลของมลรัฐยอมรับรู้การตีความบทบัญญัติของพนักงานอัยการภายในมลรัฐนั้น⁵⁴

4. กฎ , ระเบียบและคำสั่งของตัวแทนฝ่ายบริหารและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

โดยทั่วไปแล้วกฎ, ระเบียบและคำสั่งทั่วไปของฝ่ายบริหารจะทำตามอำนาจหน้าที่โดยกฎหมายและจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลของสหรัฐอเมริการู้ได้เอง เพราะตามปกติของชาวสารกฏระเบียบเหล่านี้สามารถหาได้ง่ายจึงเป็นข้อเท็จจริงที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป⁵⁵ ศาลสหรัฐอเมริกาอาจจะรับรู้กฏระเบียบของคณะกรรมการป้องกันและแลกเปลี่ยนเงินตรา , คณะกรรมการการค้าระหว่างมลรัฐหรือของสภาการบินพลเรือน เป็นต้น

5. คำสั่งในทางทหาร

ไม่มีกฏระเบียบใด ๆ ที่บัญญัติให้ศาลรับรู้ถึงคำสั่งหลากหลายในทางการทหารโดยผู้บัญชาการที่กระทำไปตามอำนาจหน้าที่แต่ศาลสหรัฐอเมริกาจะยอมรับรู้ได้เองถึงคำสั่งทาง

⁵³ Moon v. Hines, 205 Ala 355, 87 S.O. 603, 13 ALR 1020 "...ศาลจะรับรู้ได้เองถึงการประกาศของประธานาธิบดีแก่มลรัฐต่าง ๆ ในการควบคุมรถไฟและโทรเลขโทรศัพท์ในประเทศระหว่างเหตุการณ์ฉุกเฉินของสงครามโลก

⁵⁴ State v. Garland, 250 Iowa 428, 94 NW.2d 122

⁵⁵ Rule 802(a) ของ Model Code of Evidence of The American Law Institute

..."บัญญัติให้ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนสามารถรับรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกฏระเบียบของเจ้าหน้าที่รัฐบาลของมลรัฐได้..."

ทหารที่มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลและอาจเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมาย ดังเช่นคำสั่งของสัสดีที่ยกเว้นบุคคลบางจำพวกเข้าตรวจเลือกเป็นทหารของกองทัพ

จ. กฎหมายของดินแดนต่างชาติ

โดยทั่วไปแล้วศาลของสหรัฐอเมริกาจะไม่ยอมรับรู้ถึงกฎหมายที่มีอยู่ทั่วไปในดินแดนต่างชาติและจะไม่มีบทกฎหมายบัญญัติไว้แตกต่างจากนี้ แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีบทกฎหมายให้อำนาจศาลรับรู้ได้ถึงกฎหมายของมลรัฐต่าง ๆ ที่อยู่ในสหรัฐ (Sister States) โดยเฉพาะเมื่อมีการปรับใช้ Uniform Judicial Notice of Foreign Law Act ให้ศาลของมลรัฐสามารถรับรู้ได้ถึงพระราชบัญญัติและคอมมอนลอว์ของมลรัฐอื่น ๆ และของสหรัฐ จุดประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อให้เป็นวิธีที่ศาลในมลรัฐหนึ่งอาจปรับใช้กฎหมายของมลรัฐอื่นได้ในขอบเขตที่เหมาะสมและให้ศาลมีอำนาจตัดสินใจต่าง ๆ แทนลูกขุน⁵⁶

1. มลรัฐอื่นหรือขอบเขตดินแดน

ศาลของมลรัฐในสหรัฐอเมริกาไม่ถูกบังคับให้ต้องรับรู้ถึงคอมมอนลอว์ และกฎหมายที่บัญญัติขึ้นในมลรัฐอื่น ๆ เพราะอาศัยเหตุผลจากความคิดที่ว่ามลรัฐก็เหมือนประเทศอื่น ยกเว้นเสียรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ความสัมพันธ์ระหว่างมลรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกาจะเป็นเสมือนต่างประเทศที่มีมิตรภาพใกล้ชิด ภายใต้กฎทั่วไป คือ กฎหมายของมลรัฐอื่นจะต้องมีการเสนอและพิสูจน์โดยคู่ความเสมือนข้อเท็จจริงอื่น ๆ แต่เพื่อความสะดวกในการพิจารณาคดีที่ได้มีการอ้างอิงถึงกฎหมายของมลรัฐอื่นและเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาคดีจึงให้ถือว่ากฎหมายของมลรัฐอื่น เป็นเสมือนกฎหมายของมลรัฐที่พิจารณาคดีนั้น

หลักการที่ศาลของมลรัฐหนึ่งจะไม่รู้ข้อเท็จจริงของกฎหมายของมลรัฐอื่น หมายถึงเสียแต่ไม่รู้กฎหมายเฉพาะ (Specific Law) ในมลรัฐอื่นเท่านั้นแต่ไม่รวมถึงระบบกฎหมาย (System of Law) ของมลรัฐอื่น การปรับปรุงกฎระเบียบที่จะต้องพิสูจน์กฎหมายของมลรัฐอื่นโดยการเป็นพระราชบัญญัติออกมาก่อให้เกิดความเชื่อถือและความมั่นใจแก่มลรัฐต่าง ๆ ในการ

⁵⁶ Lawrence E Harturig. "Congressional Enactment of Uniform Judicial Notice Act." Michigan Law Review. 40 (1941) : 177-179

ใช้กฎหมายส่วนมหาชน, บันทึกและกระบวนการพิจารณาของศาลในมลรัฐอื่นและการกำหนดความหมายของการรับรองสำนวนของศาล⁵⁷ จะก่อให้เกิดการใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของศาลมลรัฐอื่นจากสำนวนที่ได้รับการรับรองนั้นโดยทำให้สามารถรับรู้กฎหมายท้องถิ่น (Local Law) ที่อยู่ในสำนวนนั้นได้ด้วย

2. พระราชบัญญัติ Uniform Judicial Notice of Foreign Law Act

พระราชบัญญัตินี้ร่างเมื่อปี ค.ศ.1936 โดยใช้ในทุกมลรัฐในสหรัฐอเมริกา โดยให้มลรัฐต่าง ๆ สามารถใช้คอมมอนลอว์เอากฎหมายลายลักษณ์อักษรได้ในทุก ๆ มลรัฐที่อยู่ในดินแดนสหรัฐอเมริกา โดยใช้ทั้งกฎหมายที่ผ่านกระบวนการนิติบัญญัติ (Positive Law) และรายละเอียดอันเป็นปัญหาของกฎหมายแต่ไม่ขยายออกไปถึงกฎหมายส่วนเฉพาะเอกชน พระราชบัญญัตินี้จะให้อำนาจศาลสามารถเลือกใช้กฎหมายต่าง ๆ ได้เองโดยไม่ต้องพิสูจน์ความมีอยู่คงอยู่ของกฎหมายนั้น แต่ถ้าคู่ความฝ่ายใดต้องการใช้ประโยชน์จากพระราชบัญญัตินี้จะต้องบอกกล่าวความตั้งใจแก่คู่ความฝ่ายตรงข้ามด้วย⁵⁸ และจะต้องถามศาลด้วยว่าจะ เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองหรือไม่ แต่จะไม่ใช้ข้อสรุปที่ตายตัวว่าศาลจะใช้หรือไม่ใช้ความรู้ของศาลดังกล่าว ถ้าคู่ความไม่ร้องขอมาในคำให้การหรือโดยวิธีอื่นที่จะทำให้คู่ความฝ่ายตรงข้ามได้รับรู้ ศาลก็อาจจะไม่ใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของกฎหมายมลรัฐอื่น แต่จะใช้กฎหมายของศาล (Law of the Forum) ปรับใช้ตามข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่ากฎหมายคอมมอนลอว์ของต่างมลรัฐก็เป็นเสมือนกฎหมายของศาล⁵⁹

⁵⁷ Cousineau v. Cousineau, 195 Or 184, 63 P2d 897, 109, ALR 643

"...การฟ้องเพื่อให้ได้ค่าเสียหายตามคำพิพากษาของมลรัฐอื่นนั้น เป็นหน้าที่ของศาลที่จะรับรู้เองโดยความเชื่อถือว่าว่างใจในการใช้กฎหมายคอมมอนลอว์ในส่วนของการให้ค่าเสียหายของมลรัฐนั้น..."

⁵⁸ Uniform Judicial Notice of Foreign Law Act มาตรา 4

⁵⁹ Haggard v. First Nat. Bank, 72 ND.434, 8 NW2d 5, "...เมื่อไม่ได้เสนอกฎหมายของมลรัฐอื่นต่อศาล และศาลจะไม่ถูกถามว่าได้ใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่กฎหมายของมลรัฐอื่นจะถูกสันนิษฐานว่าเหมือนของพอร์ต คาโกต้า..."

ในการใช้ Uniforms Judicial Notice of Foreign Law Act นี้ ศาลจะใช้คอมมอนลอว์และกฎหมายลายลักษณ์อักษรของมลรัฐอื่นได้โดยตนเองโดยศาลได้รับการช่วยเหลือจากคณะกรรมการ (Counsel) ในการให้ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายของมลรัฐอื่น (Section 2) และจากแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม และศาลจะพิจารณาโดยตนเองโดยปราศจากลูกขุน (Section 3)

Uniform Judicial Notice Of Foreign Law Act.

"Section 1.(Judicial Notice) every court of this state shall take judicial notice of the common law and statutes of every state, territory and other jurisdiction of the United States.

"Section 2. (Information of the Courts) the court may inform itself of such law in such maner as it may deem proper, and the court may call upon counsel to aid it in obtaining such information.

"Section 3.(Ruling Reviewable) the determinaton of such laws shall be made by the court and not by the jury, and shall be reviewable.

"Section 4.(Evidence as to Laws of other Jurisdiction) any party may else present to the trial court any admissible evidence of such law, but, to enable a party to offer evidence of the law in another jurisdiction to ask that judicial notice be taken thereor, reasonable notice shall be given to the adverse parties either in the pleadings or otherwise.

"Section 5.(Foreigne Country) the law of a jurisdiction other than those referred to in section 1 shall be an issue for the courts,

3. กฎหมายของมลรัฐแม่

กฎหมายทั่วไปของคอมมอนลอร์คือ ศาลของมลรัฐที่เริ่มคดีจะไม่รับรู้ข้อเท็จจริงของการมีอยู่ของกฎหมายในมลรัฐอื่น ในกรณีที่แยกมลรัฐออกเป็นมลรัฐย่อย สภาวะของกฎหมายของมลรัฐแม่ในเวลาแยกมลรัฐดังกล่าวจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

4. ศาลเทศบาล

ศาลเทศบาลจะรับรู้ข้อเท็จจริงของกฎ, ระเบียบ, เทศบัญญัติในท้องถิ่นของตนแต่จะไม่รับรู้ข้อเท็จจริงของกฎระเบียบ, เทศบัญญัติของเทศบาลอื่น ๆ

5. ท้องถิ่นอื่น ๆ

โดยทั่วไปแล้ว ศาลของท้องถิ่นของมลรัฐและสหรัฐ จะไม่รับรู้ถึงข้อเท็จจริงของกฎหมายในท้องถิ่นอื่น ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร และจะต้องมีการพิจารณาพิสูจน์ในศาลหากจะอ้างเอาประโยชน์ แต่ในทางศาลจะยอมรับกฎหมายทั่วไปที่มีอยู่แพร่หลายในระบบกฎหมายของมลรัฐอื่น

ศาลในท้องถิ่นจะรับรู้คอมมอนลอร์ของอังกฤษโดยไม่ต้องพิสูจน์ แต่ไม่ใช่เพราะเป็นคอมมอนลอร์ของต่างชาติแต่เป็นเพราะได้กลายมาเป็นกฎหมายของสหรัฐอเมริกา

but shall not be subject to the foregoing provisions concerning judicial notice.

"Section 6.(Interpretation) this act shall be so interpreted and construed as to effectuate its general purpose to make uniform the law of those states which enact it.

"Section 7.(Short Title) this act may be cited as the uniform judicial notice of foreign law act.

"Section 8.(Repeal) all acts or parts of acts inconsistent with the provision of this act are hereby repealed)

"Section 9.(Time of Taking effect) the act shall take effect..."

3.2.2.2 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ, องค์กรและสถาบัน (Public Officers, Bodies, and Institutions)

โดยทั่วไปแล้วศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้เองเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของชื่อ และ ช่วงเวลาดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศ เช่น ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา, สมาชิกวุฒิสภาและผู้ว่าการรัฐ และศาลจะรับรู้ถึงตำแหน่งทางราชการที่สำคัญ เช่น คณะรัฐมนตรี, กองสูลและตัวแทนทางการทูตของสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามในขณะที่ศาลมลรัฐได้ใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่คนสำคัญของสหรัฐโดยไม่คำนึงว่าอยู่ในพื้นที่ใด แต่เจ้าหน้าที่ที่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าในสหรัฐจะไม่รับรู้ได้เอง เว้นแต่จะเป็นเจ้าหน้าที่ภายในมลรัฐนั้น แต่ศาลในสหรัฐอเมริกาจะไม่ยอมรับรู้ถึงเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่แทน เว้นแต่จะมีกฎหมายให้อำนาจให้ทำหน้าที่แทน

1. เจ้าหน้าที่ในศาล

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้เองว่าใครเป็นเจ้าหน้าที่ในศาลตน เช่น ใครเป็นผู้พิพากษาและระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่และใครเป็นจำศาล (Clerks) ทั้งในอดีต และ ปัจจุบันรวมทั้งการแต่งตั้งผู้พิพากษาในเขต (District) กฎระเบียบเดิมที่ใช้กันในศาลอุทธรณ์คือ ศาลอุทธรณ์จะไม่รับรู้เองถึงบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งในศาลล่างแต่แนวโน้มใหม่ เป็นไปในทางตรงข้าม⁵⁰ เพราะขณะนี้ศาลสูงของสหรัฐอเมริกาได้ยอมรับรู้ถึงวันที่บุคคลเข้าทำการในตำแหน่งผู้พิพากษา ศาลล่างระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่และการสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะลาออก เสียชีวิตหรือสิ้นสุดระยะเวลาตามงวดเวลาที่ได้รับเลือก⁶¹

⁵⁰ State ex rel. Palmer v. Atkinson, 116 Fla 366, 156 So 726, 96 ALR, 539 "...ศาลสูงสุดจะรับรู้ได้เองจากข้อมูลในรายงานอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับผู้พิพากษาอาวุโสในศาลล่าง..."

⁶¹ 5 American Jurisprudence, 2d Appeal anol error 740. "...ศาลอุทธรณ์โดยทั่วไปจะรับรู้ได้เองว่าใครเป็นผู้พิพากษาศาลล่างทั้งหลายจากบันทึกของมลรัฐ, ระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่และขอบเขตอำนาจศาล..."

2. สถานิติบัญญัติ

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้เองถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสถานะนิติบัญญัติ เช่น ระยะเวลาประชุมและการปิดสมัยประชุมของสภานิติบัญญัติ^{๕๒} กระบวนการบัญญัติกฎหมาย การขับสมาชิกสภาและกระบวนการออกการสารนิติบัญญัติ

3. สถาบันทางมหาชน

สถาบันทางมหาชนต่าง ๆ ทั้งศาล, ค่ายลี้ภัย, เรือนจำ, ธนาคารชาติ ทั้งที่ตั้งและประวัติจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลของสหรัฐอเมริการับรู้ได้เองเพราะล้วนแต่ตั้งขึ้นมาโดยกฎหมายและเป็นสถาบันทางมหาชน ดังเช่น มหาวิทยาลัยก็จะตั้งโดยกฎหมายทางมหาชนและเป็นที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป และศาลอาจรับรู้ได้โดยอาศัยรายงานจากสถาบันต่าง ๆ

4. ลายมือชื่อและตราประทับ

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้เองถึงตราประทับของเจ้าหน้าที่ของมลรัฐ, กระทรวง, ทบวง, กรม, สถาบันต่าง ๆ รวมทั้งลายมือชื่อของทุกมลรัฐเพราะเป็นเนื้อหาทางกฎหมายเกี่ยวกับมหาชน และเป็นการยอมรับในอธิปไตยของอำนาจบริหารแต่ศาลของสหรัฐอเมริกาจะไม่รับรู้ตราประทับของต่างประเทศที่ยังไม่ได้รับการรับรองจากสหรัฐอเมริกา ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายทางมหาชนนั้นศาลจะรับรู้ถึงลายมือชื่อและตราประทับของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ดังนั้นตราประทับและลายมือชื่อของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังศาลจึงรู้ได้เอง^{๕๓} รวมทั้งลายมือชื่อของผู้ว่าการรัฐ แต่ศาลจะไม่รับรู้ลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ของมลรัฐอื่น หรือต่างประเทศ

3.2.2.3 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับศาล, กระบวนพิจารณาและสำนวน (Courts; Judicial Proceedings and Records)

^{๕๒} Wallace v. United States, 258 U.S. 296, 66 Led 626, 42 Sct 318.
"...ศาลสูงสุดของสหรัฐสามารถรับรู้ได้เองถึงการเสนอชื่อบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งในสภาโดยอ้างอิงค้นหาจากรายงานของคณะกรรมการ..."

^{๕๓} York & M. Line R. Co v. Winans (U.S.) 17 How, 30, 15 Led, 27.

ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของศาลต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง ศาลสูงสุดของมลรัฐจะทราบระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่ของศาลล่างหลากหลายซึ่งอยู่ในเขตมลรัฐของตนหากในสำนวนมีข้อพิพาทษาเกี่ยวกับเรื่องระยะเวลาได้เอง ศาลจะรู้ได้เองถึงขอบเขตอำนาจศาล

1. กระบวนพิจารณาและสำนวน

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้เองถึงกระบวนพิจารณา และสำนวนของศาลในขณะนั้น รวมไปถึงกระบวนพิจารณาที่มีมาก่อนแล้วในบางคดี⁵⁴ โดยไม่ต้องเสนอพยานหลักฐานสนับสนุนสาเหตุเฉพาะบางอย่างเกี่ยวกับมูลเหตุของคดีที่มีมาก่อนโดยอาจแสดงให้เห็นความขัดแย้งระหว่างคู่ความและได้มีการร้องขอต่อศาลให้รับรู้ข้อเท็จจริงในสำนวนอื่นในศาลเดียวกัน แต่ในกรณีเป็นสำนวนต่างศาลกันโดยปกติแล้วศาลสหรัฐอเมริกาจะไม่ถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง⁵⁵ ดังนั้นศาลสหรัฐอเมริกา จึงต้องรับรู้เองถึงสำนวนและกระบวนพิจารณาของตนและไม่ห้ามที่จะรับรู้หลักเกณฑ์ของกฎหมายภายใต้ทฤษฎีถือตามคำพิพากษาที่มีมาก่อน (Stare Decisis) ในคดีต่อมา

⁵⁴ Thompson v. Maxwell Land Grant & R.Co 168 US 451, 42 L ed 539, 18 Sct 121 "...มันไม่จำเป็นจะต้องเสนอพยานหลักฐานจากการพิจารณาและคำสั่งในกระบวนพิจารณาอีก เพราะศาลย่อมรู้ได้เองถึงกระบวนพิจารณาที่มีมาก่อนแล้วในบางคดี..."

⁵⁵ Boynton v. Ball, 121 US 457, 30 Led 985, 7 Sct 981 "...ศาลจะไม่ถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองในการพิจารณาคดีล้มละลายของศาลอื่น แต่กระบวนพิจารณานั้นจะต้องไม่เกี่ยวข้องกับคู่ความจนกว่าจะเป็นการสมควรที่ศาลจะรู้อเอง..."

2. สถานการณ์พิเศษในการกำหนดข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

ในบางคดีศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ข้อเท็จจริงของกระบวนการพิจารณาในคดีอื่นของศาลเดียวกันหรือของศาลอื่นอันเป็นการขัดแย้งกับกฎทั่วไปได้ ดังเช่น ในกรณีที่คู่ความฝ่ายหนึ่งถูกพิจารณาสองคดี ผลลัพธ์ในอีกคดีหนึ่งจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองโดยคู่ความฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้รับรู้คดีทั้งหมดหรือแต่บางส่วนในคดีฟ้องหย่าศาลมีอำนาจที่จะรับรู้ถึงคดีที่คู่ความเดียวกันนั้นฟ้องกันเกี่ยวกับเรื่องการสมรสซ้อนในศาลอื่นและในบางสถานการณ์ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้เองถึงคำพิพากษาที่ปรากฏในคดีของศาลอื่น ซึ่งการรับรู้ข้อเท็จจริงของศาลตามหัวข้อที่ฟ้องนี้จะไม่เหมือนการรับรู้ให้หัวข้อที่หนึ่งเพราะให้หัวข้อที่สองนี้จะเป็นการรับรู้เพื่อให้นำหน้าในลิตีตีต่าง ๆ แก่คู่ความในคดีที่แตกต่างกัน มิใช่รับรู้ในฐานะเป็น Stare Decisis

3. กฎของศาล

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้ถึงกฎของศาลตน แต่ศาลอุทธรณ์จะไม่รับรู้เองถึงกฎของกระบวนการพิจารณาในศาลล่างจนกว่าจะได้ตราเป็นพระราชบัญญัติ ศาลสหรัฐจะไม่รับรู้เองถึงกฎของศาลมลรัฐทั้งผลกระทบของวิธีปฏิบัติและกระบวนการพิจารณา

3.2.2.4 ข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์และการเมือง (Geography ; Political Subdivisions) ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือว่าสภาพทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญและลักษณะเฉพาะทางธรรมชาติของท้องถิ่นเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง⁶⁶ ทะเลสาบและแม่น้ำ, ภูเขา, ระดับของท้องถิ่นในมลรัฐ การเกิดขึ้นและที่ตั้งและความนิยมของประชาชนในมลรัฐ, ระยะทางระหว่างจุดต่าง ๆ ในมลรัฐ ล้วนแต่เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลของสหรัฐอเมริการับรู้ได้เอง การรับรู้ข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์นี้จะจำกัดอยู่ที่ข้อเท็จจริงที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป แต่ศาลจะไม่จำกัดการรับรู้เฉพาะข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์ของท้องถิ่นเท่านั้นแต่จะเข้าไปถึงข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์ของต่างประเทศด้วยถ้าเป็นที่รู้จักกันอยู่ทั่วไปในท้องถิ่นของศาล

⁶⁶ Ferguson v. Ball, 277 Pa 301, 121 A 191, 29 ALR 626.

"...ศาลจะรอบรู้เรื่องราวในท้องถิ่นของตนโดยการรับรู้ได้เองถึงการทำงานทั่ว ๆ ไป, ถนนใหญ่ระหว่างเมือง, สะพาน, และสถานที่ราชการ..."

1. ข้อเท็จจริงทางมลรัฐและการเมือง

ศาลของสหรัฐอเมริกาทั้งศาลมลรัฐและศาลสหรัฐจะสามารถรับรู้ข้อเท็จจริงของการเมืองทั้งในระดับกลางและระดับท้องถิ่นและรับรู้ถึงระดับต่าง ๆ ของการปกครอง เช่น มลรัฐ, ท้องถิ่น, เมืองใหญ่, เมืองเล็ก และ หมู่บ้าน ศาลของสหรัฐอเมริกาทั้งศาลสหรัฐและศาลมลรัฐจะรับรู้ถึงเส้นแบ่งเขตระหว่างมลรัฐทั้งหมดและเส้นขอบเขตระหว่างสหรัฐอเมริกากับต่างประเทศ ศาลจะรับรู้ได้เองถึงรายละเอียดทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญของมลรัฐ ดังเช่น สถานที่ปลูกพืช, ข้าวสาลี สถานภาพทางภูมิศาสตร์และภูมิอากาศที่เป็นอยู่แพร่หลาย ดังเช่น ในมลรัฐหนึ่งอาจจะแห้งแล้ง หรือในมลรัฐหนึ่งอาจจะชุ่มชื้น, เมืองใหญ่อื่นเป็นศูนย์กลางการพาณิชย์ของมลรัฐตลอดทั้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการอุตสาหกรรม เป็นต้น

2. เมืองใหญ่, เมืองเล็ก และหมู่บ้าน

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ของเขตจำกัดของพื้นที่รายละเอียดของข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ตั้งของเมืองใหญ่, เมืองเล็ก และหมู่บ้านภายในขอบเขตอำนาจศาล ดังเช่น ศาลของมลรัฐจะรับรู้ได้เองถึงชื่อและที่ตั้งของอีกทั้งขนาดของเมืองต่าง ๆ ในมลรัฐ⁶⁷ แต่ถ้าเป็นเมืองหรือหมู่บ้านที่ไม่ได้ตั้งโดยพระราชบัญญัติจะไม่เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง ในบางครั้งศาลอาจจะรับรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับขนาดที่ตั้งต่าง ๆ ของเมืองได้แม้ว่าจะไม่ได้เป็นที่ ๆ ศาลนั่งพิจารณา แต่โดยหลักทั่วไปแล้วศาลของสหรัฐอเมริกาก็จะรับรู้ได้เฉพาะในขอบเขตอำนาจศาลตนเท่านั้น (ภายในมลรัฐ)

ศาลจะรับรู้ข้อเท็จจริงของรถไฟที่เชื่อมโยงระหว่างสองเมืองในมลรัฐหรือข้อเท็จจริงที่เมืองใดไม่มีรถไฟผ่านรวมทั้งจำนวนของประชากรในท้องถิ่นด้วย⁶⁸

⁶⁷ Atty.gen. v.Cunningham, 81 Wis 440, 51 NW 724. "...ศาลจะรับรู้ข้อเท็จจริงของขอบเขตที่ตั้งทั่วไปและตำแหน่งข้างเคียงของท้องถิ่นทั่วไป, เมืองและตำบล ที่กล่าวถึงในกฎหมาย..."

⁶⁸ Welsh v.Darling, 216 Iowa 553, 246 NW 390, 88 ALR 218, "...ศาลจะถือว่าจำนวนของประชากรที่อยู่ในเมืองในมลรัฐของตนเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง..."

3. อำนาจของเทศบาล

โดยปกติแล้วเทศบาลจะเกิดขึ้นโดยกฎหมายดังนั้นศาลของสหรัฐจึงสามารถรับรู้อำนาจหน้าที่ของเทศบาลได้ เช่น อำนาจที่อยู่เหนือถนนและท่อระบายของไฮโครก, ความสามารถในการฟ้องคดีและอำนาจในการบัญญัติเทศบัญญัติ

4. ถนนหลวงและสวนสาธารณะ

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรู้ได้เองถึงการเกิดขึ้นมีอยู่และรูปร่างโดยปกติของถนนและทางสัญจร ศาลจะรู้ถึงที่อยู่ที่ตั้งและชื่อของถนนภายในเขตอำนาจศาลและสี่แยกต่าง ๆ ⁶⁶ อีกทั้งเลขที่ของถนนภายในขอบเขตอำนาจศาลอีกทั้งสวนสาธารณะต่าง ๆ ทั้งลักษณะและการใช้งาน

5. แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำ

โดยปกติแล้วศาลของสหรัฐอเมริกาก็จะรับรู้ข้อเท็จจริงของแหล่งน้ำและการสำรวจแม่น้ำและทะเลสาบใหญ่ที่สำคัญคือ เนื้อหาของสภาพภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ลักษณะเฉพาะทางภูมิศาสตร์ของแม่น้ำและบริเวณรอบ ๆ เป็นสิ่งที่รู้กันอยู่โดยทั่วไป ⁷⁰ โดยศาลจะรับรู้ถึงแม่น้ำและแหล่งน้ำใต้ดินตลอดจนระดับน้ำขึ้น น้ำลง แต่จะไม่รู้ถึงขนาดของแหล่งน้ำใต้ดิน (tidal lands)

⁶⁶ Prince v. Crocker, 166 Mass 347, 44 NE 446. "...ศาลจะรับรู้ได้เองถึงสภาพของถนนและสี่แยกและลานจอดรถสาธารณะของบอสตัน..."

⁷⁰ Elder v. Delcour, 364 Mo 835, 269 SW2d 17, 47 ALR 2d 370, "...ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองจะสร้างจากสิ่งที่รู้กันอยู่ทั่วไปของความยาวของแม่น้ำที่ใช้ตกปลากันอย่างนิยมของประชาชน แต่ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองจะไม่รู้ถึงระยะเวลาที่ก่อนหน้านี้กว่า 100 ปีที่ผ่านมาที่รัฐบาลสร้างถนนหลวงผ่านฟาร์มของจำเลย โดยใช้เป็นทางสาธารณะสำหรับการขนส่งและสัญจร..."

6. ระยะเวลา

ระยะเวลาระหว่างจุดที่สำคัญอาจเป็นสิ่งที่รู้กันอยู่ทั่วไป ดังนั้นศาลของสหรัฐอเมริกาจึงถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองถึงระยะเวลาจากสถานที่ตั้งในมลรัฐหนึ่งไปยังบางส่วนของมลรัฐอื่น⁷¹ และมลรัฐเพื่อนบ้านและระยะเวลาระหว่างเมืองใหญ่ที่รู้จักกันดีในสหรัฐอเมริกาไม่ว่าจะเป็นมลรัฐเดียวกันหรือต่างมลรัฐกัน เว้นแต่จะเป็นระยะทางที่รู้จักเฉพาะในท้องถิ่นหรือจากสถานที่อื่นไม่เป็นสากล แต่ศาลจะไม่รู้ถึงระยะเวลาที่แน่นอนของการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งในระยะทางเท่านั้นจะใช้เวลาเท่าใด เว้นแต่จะเป็นเวลาของการเดินทางตามปกติเท่านั้น

7. การสำรวจและแผนที่

ศาลจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองเกี่ยวกับการรังวัดสำรวจในมลรัฐ รวมทั้งการรังวัดสำรวจของรัฐบาลสหรัฐ ดังนั้นศาลของสหรัฐอเมริกาจึงเชื่อถือแผนที่ที่ทางรัฐบาลจัดทำมีขึ้นจากการรังวัดสำรวจเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง ดังนั้นแผนที่ของทางการจัดทำขึ้นศาลจึงถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง แต่ถ้าเป็นแผนที่ที่เอกชนจัดทำขึ้นศาลของสหรัฐอเมริกาก็ไม่ถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง

8. เขตตึกและการแบ่งเป็นส่วน

ศาลจะรับรู้ได้เองถึงการแบ่งส่วนของตึกเป็นตอน ๆ ของทางเทศบาลซึ่งแบ่งเพื่อความสะดวกในการควบคุมดูแลและความเป็นระเบียบเรียบร้อย⁷²

9. การขยายขอบเขตพื้นที่

ทุก ๆ ศาลในสหรัฐอเมริกาก็จะรับรู้ได้เองถึงการขยายขอบเขตพื้นที่ที่กระทำโดยรัฐบาลเพราะทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานของศาลและอาจมีการกำหนดเป็นกฎหมายของฝ่ายบริหาร

⁷¹ *Brunson v. Clark* 151 Ill 495, 38 NE 252 "...ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองสมควรใช้แก่ระยะทางระหว่างที่ตั้งแต่ละท้องถิ่นและระยะทางจากท้องถิ่นหนึ่งไปยังเมืองที่กล่าวถึงในสำนวน..."

⁷² *Mcmaster v. Morse*, 18 Utah 21, 55 p.70

3.2.2.5 ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์การเมือง, ศาสนา (History, Political and Religion)

1. ประวัติศาสตร์ทั่วไป

หลักทั่วไปเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์คือ ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเมื่อเป็นข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป เพราะข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์นำไปสู่การสร้างกฎหมายจึงเป็นสิ่งที่ศาลจะต้องรู้เพื่อการตีความกฎหมาย⁷³ เนื้อหาทางประวัติศาสตร์ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสหรัฐอเมริกาหรือมลรัฐต่าง ๆ เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง ส่วนข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นไม่ได้ถูกจำกัดเฉพาะเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาหรือของมลรัฐเท่านั้น แต่ยังขยายไปถึงประวัติศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นวันที่ที่รู้ดีและสำคัญในทางประวัติศาสตร์จะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเช่นกัน

2. สงคราม

สงครามที่เกิดขึ้นโดยสหรัฐอเมริกามีส่วนเกี่ยวข้องด้วยโดยอาจจะเข้าร่วมเป็นฝ่ายในสงครามหรือการกำหนดเงื่อนไขของสงครามหรือวันที่ ๆ สงครามเกิดขึ้นล้วนแต่เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลสหรัฐอเมริการู้เอง และยิ่งกว่านั้นสงครามยังอาจถือได้ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง เพราะเป็นเรื่องที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป⁷⁴ รวมทั้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเข้าควบคุมพื้นที่ของข้าศึกในระหว่างสงคราม

⁷³ *McSween v. State Live Stock Sanitary Bd.* 97 Fla 750, 122 So 239, 65 ALR 508. "... เนื้อหาที่รู้จักกันอยู่ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมายในปี 1923 จะเกี่ยวกับการกำจัดตัวหมัดที่อยู่ในปศุสัตว์ในมลรัฐ ซึ่งอาจติดต่อกันได้ อันจะเป็นอันตรายต่อสังคม..."

⁷⁴ *Hunter v. Wade* (CA 10 Kan) 169 F2d 973, 8 ALR 2D 277 "... ศาลจะรับรู้ข้อเท็จจริงได้เองเกี่ยวกับความก้าวหน้าของกำลังอาวุธของสหรัฐอเมริกาในการเข้าปฏิบัติการณ์ในสงคราม และสภาพการรบ..."

ศาลในท้องถิ่นอาจรับรู้ได้เองถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสงครามกลางเมืองและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้งระยะเวลา, การเปลี่ยนรัฐบาลและการใช้กำลังต่าง ๆ ศาลจะรับรู้ได้เองถึงข้อเท็จจริงในสงครามโลกหากเป็นข้อเท็จจริงที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป ในส่วนที่เกี่ยวกับสหรัฐอเมริกา

3. ประวัติศาสตร์ของมลรัฐ, ท้องถิ่นและในเรื่องเฉพาะบุคคล

ประวัติศาสตร์ของมลรัฐบ่อยครั้งที่มีความสำคัญในการตีความกฎหมายของศาลจึงเป็นข้อเท็จจริงที่รู้จักกันอยู่ทั่วไปของศาลสหรัฐอเมริกา ประวัติศาสตร์ของมลรัฐนี้จะรวมไปถึงประวัติศาสตร์ของบุคคลที่อาศัยอยู่ ธรรมเนียม ประเพณีและสภาพโดยทั่ว ๆ ไปจากเวลาหนึ่งสู่อีกเวลาหนึ่ง เช่นการเข้าครอบครองพื้นที่ของมลรัฐในประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์เกี่ยวข้องกับเมือง ดังเช่นการถูกรุกรานโดยทหารในระหว่างสงครามโลกและเนื้อหาทางมหาชนอื่น ๆ แต่ในเรื่องเฉพาะบุคคลจะไม่เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

4. ข้อเท็จจริงทางการเมือง การปกครอง

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือว่าข้อเท็จจริงทางการเมืองการปกครองที่รู้จักกันอยู่ทั่วไปเกี่ยวกับมหาชนเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองรวมทั้งประวัติศาสตร์ทางการเมืองทั้งของสหรัฐและของมลรัฐ ศาลจะรับรู้ได้ถือวันเลือกตั้งทั่วไปในมลรัฐรวมทั้งข้อเท็จจริงเก่าแก่ของการเลือกตั้งที่เป็นพื้นฐานส่วนหนึ่งของระบบการปกครองของสหรัฐอเมริกา การเกิดขึ้นอย่างมากมายของบรรดากการเมืองและผู้เป็นตัวแทนพรรคในการเลือกตั้ง⁷⁵ รวมทั้งผลลัพธ์จากการเลือกตั้ง

ธงชาติและตราประทับของทุก ๆ มลรัฐหรืออำนาจอันเป็นอธิปไตยของฝ่ายบริหารของสหรัฐอเมริกาก็จะเป็นข้อเท็จจริงที่ทุก ๆ ศาลของสหรัฐอเมริกาก็ต้องรู้เอง เว้นแต่ตราประทับนั้นจะได้อำนาจใหม่โดยยังไม่ได้รับการรับรองจากสหรัฐอเมริกาที่จะยังไม่เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง⁷⁶

⁷⁵ Howells v. Metcalf, 18 SD 393, 100 NW 923 "...ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองจะเป็นสิ่งที่รู้จักกันอยู่ทั่วไปของการเกิดขึ้นและการสร้างสรรค์ของพรรคการเมือง..."

⁷⁶ United States v. Palmer, 3 Wheat (US) 610, 4L ed 471 "...ตราประทับของรัฐบาลที่ยังไม่รู้กันนั้นจะต้องมีการพิสูจน์..."

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของการมีอยู่ของรัฐบาลต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากสหรัฐอเมริกาแล้วว่าเป็นรัฐบาลที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือข้อเท็จจริง(de facto or de jure)และความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศ แต่จะไม่ถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองถึงการเปลี่ยนรัฐบาลในมลรัฐอื่น หากยังไม่ได้รับรองโดยมลรัฐที่ศาลพิจารณาอยู่นั้น ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้ถึงพรรคคอมมิวนิสต์ว่าเป็นองค์การที่สมคบกันเพื่อสอนและโฆษณา เพื่อล้มล้างรัฐบาลของสหรัฐอเมริกาโดยใช้กำลังและความรุนแรง⁷⁷

5. ข้อเท็จจริงทางศาสนา

เนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาเป็นสิ่งที่รู้กันอยู่ทั่วไปจึงเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง โดยศาลจะรับรู้ถึงนิกายต่าง ๆ และหลักการของนิกายเหล่านั้นที่อยู่ภายในขอบเขตอำนาจศาลลักษณะนิกายของความเชื่อระหว่างนิกายหรือกลุ่มต่าง ๆ ในนิกาย⁷⁸ ดังเช่นบางนิกายเชื่อเรื่องการลงโทษคนบาปอย่างไม่มีที่สิ้นสุดหรือบางนิกายจะให้มิผู้สอนศาสนาแต่บางนิกายไม่มี ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ถึงสิ่งที่เขียนในคัมภีร์ไบเบิล

3.2.2.6 ข้อเท็จจริงทางเศรษฐกิจ, ธุรกิจและสภาพการทำงาน (Economic, Business, and Labor Conditions and Matter)

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองเกี่ยวกับสภาพการเงิน และธุรกิจทั้งในขอบเขตของชาติและของมลรัฐซึ่งมีอิทธิพลเหนือการทำงานทั้งของชาติ และของมลรัฐศาลจะรับรู้ถึงการตกต่ำในทางเศรษฐกิจและการเงิน ดังเช่น สภาพที่ตกต่ำของเศรษฐกิจในปี ค.ศ.1921

⁷⁷ Kenneth Culp Davis "Judicial Notice" Columbia Law Review 7 (1955) : 967-971

⁷⁸ Smith v. Pedigo, 145 Ind 361, 33 NE 777, 44 NE 363
"...ข้อเท็จจริงในทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นความขัดแย้งระหว่าง Calvinistic และ Arminian ที่ไม่อาจคืนดีกันได้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง..."

หรือการที่ธุรกิจต่าง ๆ ต้องเสียหายเพราะหุ้นที่ตกอย่างหนักในปี ค.ศ. 1929⁷⁴ ธนาคารทั้งหลายต้องปิดตัว ซึ่งเหตุการณ์วิกฤติดังกล่าวได้เกิดขึ้นทั่วโลก ศาลสหรัฐอเมริกาถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง สภาพที่ตกต่ำของอุตสาหกรรมในชาติก็จะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

1. คุณค่าของทรัพย์สิน

หลักทั่วไปของศาลสหรัฐอเมริกา คือ จะไม่รับรู้เองถึงคุณค่าราคาของทรัพย์สินโดยทั่วไปหรือของบุคคล แต่ศาลจะรับรู้เองถึงข้อเท็จจริงที่รู้กันทั่วไปของทรัพย์สินส่วนรวม และทรัพย์สินส่วนบุคคล ดังเช่น ศาลจะรับรู้ได้เองถึงราคาหุ้นที่ตลาดปิดจะไม่ยอมรับมาตรฐานของราคาตลาด หรือราคาที่ปิดไว้ เพื่อขายของตลาดของอสังหาริมทรัพย์ที่ติดจำนองจะไม่ใช้ราคาของทรัพย์สินที่ถูกต้อง⁷⁵ หรือราคาของพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุมาแล้วย่อมจะเสื่อมค่าลง

2. ธุรกิจบางประเภทซึ่งก่อให้เกิดการเสื่อมค่า

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้เองถึงลักษณะของธุรกิจบางประเภทซึ่งอาจก่อให้เกิดการรบกวนต่อความปกติสุขของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงและอาจทำให้เกิดราคา

⁷⁴ Camerer v. California Sav & Commercial Bank, 4 Cal 2d 159, 48 p2d 39, 100 ALR 667. " ...ศาลจะถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับเหตุการณ์ในปี 1929 ซึ่งตลาดหุ้นได้ตกเป็นระยะเวลานานซึ่งทำให้เกิดเสียหายแก่ระบบเศรษฐกิจ..."

⁷⁵ First Nat, Bank v. Bryn Mawr Beach Bldg Corp. 365 Ill 409, 6 NE 2d 654, 109 ALR 1123 "...ศาลจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองของราคาทรัพย์สินของโรงแรมที่ขายทอดตลาดจะเป็นราคาที่เกิดขึ้นใหม่..."

ของทรัพย์สินที่เป็นที่อยู่อาศัยนั้นลดลง เช่น ธุรกิจการจัดงานศพ หรือ ธุรกิจฝังศพ⁸¹

3. เงินตรา

โดยทั่วไปแล้วศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้ถึงลักษณะของเงินตรา และภาษาที่ใช้ ราคาที่มีอยู่มากมายจากเงินตราทั้งในอดีต และปัจจุบันและแม้ว่าในปัจจุบันจะได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบของเงินนั้นแล้วก็ตาม และราคาของเงินตราต่างชาติ ที่เป็นชาติชั้นนำของโลกจะเป็นสิ่งที่ศาลรับรู้ได้เอง ศาลของสหรัฐอเมริการู้ได้เองถึงค่าของเงินดอลลาร์ที่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาของปี ค่าของเงินที่ใช้ในการลงทุนและอัตราโดยทั่วไปของการกู้ยืมเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์⁸² ตลอดจนอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของสหรัฐอเมริกากับต่างประเทศ แต่อัตราการแลกเปลี่ยนของต่างประเทศด้วยกันจะไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

4. กรรมกรและการทำงาน

ศาลสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้เองถึงความเกี่ยวพันระหว่างกรรมกรและการทำงาน และสภาพทั่วไปของการทำงาน ดังเช่น บุคคลใดก่อนจะมีอายุสมควรไปสามารถทำงานในตลาดได้อย่างสมบูรณ์ ศาลจะรับรู้ได้เองถึงข้อเท็จจริงที่รู้กันทั่วไปของความเชื่อมโยงของกรรมกรในชาติ และการทำงานของชาติ และการที่ปฏิเสธการยุติปัญหาของแรงงานโดยการประชุมและตกลงกันของตัวแทนคนงานและนายจ้างจะนำไปสู่ความยุ่งยากและการก่อวินาศกรรมของงานก็จะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองคนงานในชาติจะไม่ข้ามเข้าไปในโรงงานในระหว่างปิดโรงงานและมีคนเฝ้าโรง

⁸¹ Jones v. Trawch (Fla) 75 So 2d 785, 50 ALR 2D 1319, "... ศาลย่อมรับรู้ได้เองว่าที่ดินที่อยู่ใกล้ป่าช้าย่อมไม่อาจขายได้ง่ายเหมือนที่ดินที่ไม่ติดป่าช้า..."

National Container Corp. v. State, 138 Fla 32, 189 So 4, 122 ALR 1000 "... มันเป็นเรื่องจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไปศาลจึงรับรู้ได้เองว่าโรงงานแปรรูปไม้ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นแพร่กระจายอันเป็นสิ่งไม่เหมาะสมแก่มนุษย์..."

⁸² Simpson v. United States, 252 US 547, 64 Led 709, 40 S Ct 367
"... ศาลสูงสุดของสหรัฐจะใช้ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองว่าอัตรา 4 เปอร์เซ็นต์ของค่าเงินที่เพิ่มขึ้นจะช่วยเหลือการลงทุน..."

งานเพื่อไม่ให้คนอื่นเข้าไปทำงานแทนในระหว่างนัดหยุดงาน ศาลจะรับรู้ได้เองถึงอัตราคนว่างงานซึ่งมีอยู่มากมายทั้งชาติระหว่างช่วงเวลาหนึ่งและสภาพผลลัพธ์ของการว่างงานจะทำให้ อัตราความเจริญเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาต้องทรุดและความเจริญจะชะงักลง นอกจากนั้นศาลของสหรัฐอเมริกายังรับรู้ได้ถึงธรรมชาติโดยทั่วไปของการทำงานที่รู้จักกันโดยทั่วไปในขอบข่ายของการทำงาน⁸³ และหน้าที่ต่าง ๆ ดังเช่น หน้าที่โดยทั่วไปของผู้ที่ทำงานในบริษัทรถไฟและตำแหน่งต่าง ๆ เช่น พนักงานขับรถ หัวหน้าส่วน ผู้ควบคุม ตัวแทนสถานี เป็นต้น นอกจากนี้ศาลยังรับรู้ได้ถึงศัพท์เฉพาะของธุรกิจบางอย่างซึ่งเป็นสิ่งที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป

5. บริษัทห้างร้าน

ภายใต้หลักที่ว่าศาลของสหรัฐอเมริกาคจะไม่รับรู้เองถึงบัญญัติเฉพาะ เอกชนกองฝ่ายนิติบัญญัติศาลสหรัฐอเมริกาคจะไม่รู้ถึงการเกิดขึ้นของบริษัทห้างร้านในท้องถิ่นที่เกิดขึ้น โดยบทบัญญัติเฉพาะเอกชน⁸⁴ แต่ศาลสหรัฐอเมริกาคจะรับรู้ได้เองถึงการเกิดขึ้นของบริษัทห้างร้าน โดยบทบัญญัติมหาชนของฝ่ายนิติบัญญัติ แต่ถ้าเป็นบทบัญญัติเฉพาะ เอกชนที่ก่อให้เกิดบริษัทห้างร้านที่เด่นชัดศาลก็อาจรับรู้ได้เองแต่ศาลจะไม่รับรู้ถึงการมีอยู่ของบริษัทห้างร้านที่เกิดขึ้นภายใต้บทบัญญัติของมลรัฐ หรือของประเทศอื่น

6. ธุรกิจและธรรมเนียมปฏิบัติ

โดยปกติแล้วศาลของสหรัฐอเมริกาคจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับประเพณีทางการค้าและธรรมเนียมต่างๆ ที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป ดังเช่น การใช้ตราสารเปลี่ยนมือและลักษณะ

⁸³ Sessinghaus Mill Co v. Hanebrink, 247 Mo 212, 152 SW 354 "... ศาลจะรับรู้ได้เองถึงความชำนาญพิเศษหรือความรู้ที่จำเป็นเหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้จัดการธุรกิจอุตสาหกรรมและการขยายส่วนแบ่งตลาดในธุรกิจ..."

⁸⁴ White v. Central Dispensary & Emergency Hospital, 69 App DC 122, 99 F2d 355, 119 ALR 1002 "... ศาลไม่อาจรับรู้ได้เองถึงบทบัญญัติสำหรับบริษัทห้างร้านที่มีลักษณะทั้งธุรกิจและการช่วยเหลือ..."

ลดภาระที่ใช้ในวิธีการทางธุรกิจดังนี้หากเป็นสิ่งที่รู้กันอยู่ทั่วไปแล้วก็จะเป็นสิ่งที่ศาลรู้เอง แต่ถ้าเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่รู้กันเฉพาะในธุรกิจที่เป็นส่วนตัวหรือเป็นธรรมเนียมเฉพาะท้องถิ่นก็จะไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่ศาลสหรัฐอเมริการู้เอง นอกจากนั้นศาลยังรู้ถึงธรรมชาติและ การขยายวิธีปฏิบัติออกไปได้หากู้กันทั่วไป⁸⁵ ดังเช่นวิธีปฏิบัติอันเป็นธรรมเนียมของการขนส่ง

7. บริษัทประกันภัย

เป็นกฎทั่วไปของศาลในสหรัฐอเมริกาจะรับรู้เองถึงการปฏิบัติโดยทั่วไปของบริษัทประกันภัย⁸⁶ ดังเช่น การปฏิบัติหรือธรรมเนียมที่รู้กันอยู่ทั่วไปของบริษัทประกันชีวิตที่จะต้องรับรู้จากเอกสารที่เขียนอย่างเช่น ทางการบอกอายุของผู้เอาประกันเป็นต้น ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ธรรมเนียมของการประกันภัยทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นการประกันชีวิต ประกันอุบัติเหตุหรือประกันวินาศภัย

8. ธนาคาร

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้เองถึงธรรมเนียมปฏิบัติโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร⁸⁷ ดังเช่น ธรรมเนียมและการปฏิบัติที่รู้กันอยู่ทั่วไปและศาลจะรับรู้วิธีปฏิบัติโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ฝากทรัพย์ ผู้ยืม และผู้ลงทุน ในบางคดีอาจมีปัญหากในการใช้ธรรมเนียมปฏิบัติอันเป็นส่วนหนึ่งของธนาคารที่จะต้องได้รับความเชื่อถือคือเรื่องของการรับเงินและฝากเงิน และถอนเงินซึ่งบางครั้งจะเป็นสิ่งที่รู้ได้ยาก ศาลจะรับรู้ถึงเวลาปฏิบัติงานของธนาคารเว้นแต่ เฉพาะ

⁸⁵ Miller v. Bank of Springs, 131 Min 55, 95 So 129, 31 ALR 698
"... ศาลจะรับรู้ได้เองถึงธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ ของธนาคารที่กระทำต่อลูกค้าอันมีความสำคัญอย่างมากต่อธุรกิจธนาคาร..."

⁸⁶ State v. Armstrong, 38 Idaho 493, 255 P 491, 33 ALR 835 "... ข้อเท็จจริงที่ว่านักฟิสิกส์จะไม่ใช้ผู้ชำนาญในการรักษาโรคมือและเท้าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง..."

⁸⁷ Miller v. Bank of Springs, 131 Min 55, 95 So 129, 31 ALR 698
"... ศาลจะรับรู้ได้เองถึงธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ ของธนาคารที่กระทำต่อลูกค้าอันมีความสำคัญอย่างมากต่อธุรกิจธนาคาร"

บางแห่งที่มีลักษณะพิเศษ สำหรับการดำเนินงานของพนักงานนั้นศาลจะรับรู้ได้เอง เฉพาะพนักงานที่มีหน้าที่ ๆ รู้กันอยู่ทั่วไป เช่น แคชเชียร์ ส่วนหน้าที่พิเศษของพนักงานนั้นศาลจะไม่รู้เอง

3.2.2.7 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภาษาและการติดต่อสื่อสาร (Language and Communications)

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับความรู้อันเป็นสามัญซึ่งอยู่ในขอบเขตของการติดต่อสื่อสารโดยคำนึงการใช้ภาษา ดังเช่น ภาษาอังกฤษ ถ้อยคำ สำนวน คำย่อ แต่จะไม่รับรู้ถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับภาษาของต่างประเทศ ศาลจะรับรู้ข้อเท็จจริงของข่าวจากทั่วโลกที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ประจำวัน และได้ถอดแบบออกมาเป็นสิ่งที่ยอมรับจากการรวบรวมข่าวต่าง ๆ อันเป็นส่วนประกอบของหนังสือพิมพ์

1. ความหมายของถ้อยคำและโวหาร

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความหมายของคำและโวหารในภาษาอังกฤษ เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันแพร่หลายเป็นสากลภายในเขตอำนาจศาลแต่ถ้าเป็นความหมายพิเศษหรือจำกัดเฉพาะท้องถิ่นหรือเฉพาะระดับชั้นของบุคคล หรือเฉพาะธุรกิจก็จะไม่อาจเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้ ดังเช่น ศัพท์เทคนิค (Technical Terms) หรือการใช้ถ้อยคำภาษาฝรั่งเศสในมลรัฐหลุยส์เซียน่า ศาลในมลรัฐอื่นก็ไม่อาจรู้ได้เอง ภาษาอังกฤษที่ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้เองนี้จะต้องมีผู้รู้เป็นจำนวนมาก แต่มีบางมลรัฐจะกำหนดในกฎหมายให้ศาลจะต้องรับรู้เองถึงความหมายของถ้อยคำและโวหารในภาษาอังกฤษและศาลจะไม่รับรู้เองถึงถ้อยคำที่อาจแปลความหมายได้สองอย่าง (ambiguous) ศาลอาจอ้างอิงพจนานุกรมเพื่อประกอบการทำงานของศาลให้ได้ความหมายที่ถูกต้องและให้ทราบความตั้งใจของกลุ่มความ แต่ถ้าเป็นถ้อยคำสำนวนที่หากฟังตามปกติก็จะได้รับความหมายที่แท้จริง และหากเปิดพจนานุกรมจะทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปศาลของสหรัฐอเมริกาก็จะไม่อ้างอิงพจนานุกรมได้ดังในคดี *Chafin v. Main Island Greek Coal Co.*, ศาลได้วินิจฉัยโดยใช้ความรู้ทั่วไปของศาลถึงความหมายของคำว่า Fifty-Fifty ซึ่งเป็นถ้อยคำที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ศาลของสหรัฐอเมริกาก็จะรับรู้เฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้นจะไม่ขยายความรู้ออกไปถึงภาษาอื่น ๆ ถึงแม้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นจะรับรู้ได้ก็ตาม

2. คำย่อ

คำย่อเป็นส่วนหนึ่งของภาษาอังกฤษศาสตร์สหรัฐอเมริกาจึงสามารถรับรู้ได้เองถึงการใช้คำย่อตามปกติที่เป็นสิ่งที่รู้จักกันอยู่โดยทั่วไปและเป็นสิ่งที่ประชาชนในประเทศใช้กันอยู่ทั่วไป โดยคำย่อที่ศาลสหรัฐอเมริกาใช้นี้รวมทั้งคำย่อที่เป็นระเบียบแบบแผนที่กำหนดโดยทางราชการและคำย่อที่กำหนดใช้กันในกลุ่มประชาชนแต่เป็นการใช้กันเป็นสามัญ ดังนั้นศาลจึงอาจรับรู้ได้ถึงคำย่อที่ใช้ในการตั้งชื่อสถานที่ คำย่อของมลรัฐและของชาติ สถานที่ราชการวันและเวลา รวมไปถึงคำย่อที่ใช้กันในวงการค้าของโลก ดังเช่น "C.I.F.", "F.O.B." หรือ "C.O.D."⁸⁸ แต่คำย่อที่ศาลสหรัฐอเมริการับรู้จะต้องใช้กันเป็นการทั่วไปไม่ใช่เฉพาะบางกลุ่มหรือบางท้องถิ่น ถ้าไม่ใช่คำย่อที่ใช้กันในทุก ๆ มลรัฐจะไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง ดังเช่นคดี Johnson v. Robertson ศาลได้วินิจฉัยโดยไม่ยอมรับรู้ถึงคำย่อ "OCT. 3, 4t" ซึ่งใช้เฉพาะบางมลรัฐดังนั้นจึงต้องนำพยานหลักฐานเข้าสืบ

3. เครื่องหมายและสัญลักษณ์

ศาลสหรัฐอเมริกาจะรับรู้เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่มีการกำหนดขึ้นโดยทางการ⁸⁹ โดยศาลจะรู้ได้ถึงสัญลักษณ์ในเงินดอลลาร์ และตัวเลขอลาเบिकाหรืออักษรโรมัน ศาลจะรับรู้ได้เองถึงคำว่า "O.K" ซึ่งจะมีความหมายเดียวกันกับคำว่า "all right" หรือ "correct" และศาลของสหรัฐอเมริกาปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะรับรู้ถึงสัญลักษณ์และลักษณะที่ใช้ในวงการพนัน⁹⁰

⁸⁸ Vogt v. Schiennebeck, 122 Wis 491, 100 NW. 820 "...ศาลสามารถรับรู้ได้เองถึงการขายที่ตกลงกันว่า "F.O.B. CARS" ที่ทำเรือซึ่งผู้ซื้อจะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือกระทำอะไรอีก..."

⁸⁹ Birmingham & A.R.Co v. Maddox & Adams, 155 Ala 292, 46 So 780. "...มันเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปของ "5 x 16" ว่าหมายถึงความกว้าง 5 นิ้วและความยาว 16 นิ้วซึ่งจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง..."

⁹⁰ Becker v. Fitch, 66 Okla 57, 167 P 202, 2 ALR 340.

4. ไปรษณีย์

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ถึงการติดต่อสื่อสารตามปกติโดยไปรษณีย์ โดยรู้ถึงเวลาที่กำหนดให้ส่งจากสถานที่หนึ่งไปยังที่อื่น ๆ และเป็นสิ่งที่รู้กันทั่วไปของไปรษณีย์ล่งทะเล เป็นคนที่ได้รับการดูแลอย่างดีจากทางการ

5. การโทรคมนาคม

การติดต่อสื่อสารและวิธีการใช้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่รู้กันอยู่ทั่วไปจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลของสหรัฐอเมริการับรู้ได้เอง เช่น โทรศัพท์, วิทยุ, โทรทัศน์⁹¹

3.2.2.8 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขนส่ง (Transportation)

1. รถไฟ

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะยืนยันอยู่บ่อยครั้งเกี่ยวกับธุรกิจการเดินรถไฟที่เป็นที่สนใจของประชาชนเป็นเวลานานและเป็นความเข้าใจของทุกศาลเป็นหนึ่งเดียวกันและศาลจะรับรู้ข้อเท็จจริงของลักษณะเฉพาะของรถไฟได้เป็นการทั่วไปถึงลักษณะที่แตกต่างกันของรถขนส่งสินค้าและขนส่งผู้โดยสารที่จะรับการขนส่งเป็นสองส่วนแยกออกจากกัน และข้อเท็จจริงอื่น ๆ เกี่ยวกับการขนส่งโดยรถไฟซึ่งจะปรากฏจากคำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนมากอัน แสดงให้เห็นว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลสหรัฐอเมริการับรู้ได้เอง ซึ่งไม่ได้จำกัดเฉพาะข้อเท็จจริงในปัจจุบันเท่านั้นแต่ยังขยายไปถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเดินรถไฟในอดีตด้วย นอกจากนั้นศาลยังรับรู้ถึงที่ตั้งของสถานีรถไฟที่สำคัญในขอบเขตอำนาจศาลระยะทางในการเดินทางของรถไฟระหว่างสถานี, ความเร็วปกติของการเดินรถไฟ เป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไป ระยะทางของรถไฟระหว่างเมืองใหญ่ก็จะเป็นสิ่งที่อาจแสดงระยะโดยประมาณได้ แต่ในเรื่องของส่วนย่อยของสถานีที่ไม่สำคัญนั้นจะไม่ถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง ส่วนประกอบของรถไฟจะใช้ประโยชน์ได้หลายประการ⁹² ซึ่งเป็นสิ่งเพียงพอที่ศาลจะรู้เองได้เว้นแต่จะเป็นสิ่งที่ไม่รู้กันทั่วไป

⁹¹ Ettore v. Philco Television Broadcasting Corp. (CA3 Pa) 229 F2d 481, 58 ALR2d 626 "...ศาลล่างและศาลอุทธรณ์ของสหรัฐอเมริกาสารุ่ได้เองว่าในสหรัฐอเมริกามีโทรทัศน์มากกว่า 17 ล้านเครื่อง

⁹² State v. Indiana & I.S.R.Co. 133 Ind 69, 32 NE 817 "...ศาลจะรับรู้ได้เองว่าสายโทรเลขจะใช้ประโยชน์เกี่ยวกับรถไฟ..."

2. การขนส่งทางถนน

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้เองถึงการขนส่งและการเดินทางโดยถนนเพราะเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไปและศาลจะรับรู้ได้ถึงข้อเท็จจริงที่ว่ารถที่ใช้ในท้องถนนจะต้องมีกระดิ่ง (gongs of bells) ซึ่งปรากฏจากคดี Mills v. Denver Tramway Corp. ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาที่โต้แย้งกันมาก ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวคือโจทก์ได้เดินข้ามถนนซึ่งเป็นจังหวัดรถบรรทุกของบริษัทจำเลยผ่านมาและชนโจทก์ได้รับบาดเจ็บ คดีมีข้อโต้แย้งกันว่าจำเลยประมาทหรือไม่ โจทก์ให้การว่าไม่ได้ให้สัญญาณใด ๆ อันเป็นการเตือนให้โจทก์รู้ตัว ศาลวินิจฉัยโดยถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองว่ารถทุกคันที่อยู่บนถนนจะต้องมีกระดิ่งคังนั้นจำเลยน่าจะสังเกตเห็นกระดิ่งให้โจทก์รู้ตัว แล้วจึงตัดสินใจว่าจำเลยไม่ได้ประมาท คำพิพากษานี้ก่อให้เกิดการถกเถียงกันว่าศาลควรจะต้องถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองหรือไม่ว่ารถทุกคันจะต้องมีกระดิ่งศาลควรจะให้โอกาสโจทก์แสดงพยานหลักฐานได้ แต่ถึงอย่างไรคำพิพากษาดังกล่าวก็ยังถือเป็นบรรทัดฐานอยู่ว่าศาลสหรัฐอเมริกาจะต้องถือว่ารถทุกคันมีกระดิ่ง เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง

3. การขนส่งทางเรือ

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองถึงการขนส่งและเดินทางโดยเรือเพราะเป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไป ดังเช่น การอยู่ในระเบียบวินัยของลูกเรือในกรณีที่อยู่นอกชายฝั่งภายใต้การควบคุมของกัปตันเรือและเรือที่แล่นกินลมอยู่ตามท่าเรือต่าง ๆ ย่อมอยู่ห่างไกลการควบคุมของเจ้าของเรือ⁹³

3.2.2.9 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเวลาและสิ่งที่เกี่ยวข้อง (Time and Related Matters)

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้เองถึงความแตกต่างของเวลาที่เกิดขึ้นระหว่างสถานที่และเส้นแวง (Longitude) ที่แตกต่างกันของท้องถิ่นที่แบ่งออกเป็นเขตอันเป็นมาตรฐานของเวลาและความแตกต่างของสถานที่ทางตะวันออกและตะวันตกของกรีนนิช (Greenwich) ย่อมทำให้เวลาที่มีความแตกต่างกันไปด้วย ศาลจะรับรู้ถึงระบบของเวลาที่ใช้กันอยู่เป็นการสากล วิธีการคำนวณเวลาและผลลัพธ์จากการคำนวณเวลาโดยปกติ ในบางมลรัฐจะกำหนดไว้โดยกฎหมายให้ศาลรับรู้ถึงการ

⁹³ Southern Pacific Co. v. Duncan, 230 Or 179, 368 P2d 733, 98 ALR2d

คำนวณเวลาเช่นในแคลิฟอร์เนีย⁹⁴ เวลาที่พระอาทิตย์และพระจันทร์ขึ้นและตกจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลของสหรัฐอเมริกาปรับเอง

1. วัน, เดือนและฤดูกาล

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับวัน เดือนและฤดูกาลที่เกิดอยู่เป็นปกติในแต่ละปีโดยศาลอาจเปิดดูได้จากปฏิทินนอกจากนั้นศาลยังรู้ได้เองถึงวันหยุดตามกฎหมายและศาลของสหรัฐอเมริกายังอาจใช้ปุมเหตุการณ์ (almanac) เพื่ออ้างอิงได้โดยถือเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมาย

3.2.2.10 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งที่ปรากฏตามธรรมชาติ (Natural Phenomena)

กฎของธรรมชาติที่เกิดขึ้นเป็นปกติวิสัยรวมทั้งกำลังและอำนาจตามธรรมชาติจะเป็นสิ่งปกติที่คนรู้กันทั่วไปและศาลของสหรัฐอเมริกาก็จะถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองโดยไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ถึงสิ่งที่ปรากฏเป็นปกติอยู่แล้วนั้นในบางมลรัฐจะบัญญัติให้ศาลสามารถรับรู้ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นนี้ได้โดยฝ่ายนิติบัญญัติของมลรัฐ การเปลี่ยนแปลงสลับกับของกลางวันและกลางคืนหรือกลางวันในฤดูร้อนจะยาวกว่าฤดูหนาวหรือการเปลี่ยนแปลงฤดูกาล, กฎของแรงโน้มถ่วงและข้อเท็จจริงของน้ำขึ้นน้ำลงตลอดจนคุณสมบัติของแก๊สและน้ำมันล้วนเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลของสหรัฐอเมริการับรู้ได้เอง

1. ชีวิตสัตว์

อุปนิสัยและคุณสมบัติของสัตว์บางชนิดที่รู้กันอยู่ทั่วไปจะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง⁹⁴ ดังเช่น ลักษณะทั่วไปและสัญชาตญาณของสุนัขหรืออุปนิสัยของสัตว์โดยทั่วไปเช่น สัตว์ที่สามารถนำมาฝึกฝนใช้งานได้ย่อมมีค่ามากกว่า หรือสัตว์ที่มีสายพันธุ์ดีกว่าย่อมมีค่ามากกว่า และศาลอาจรับรู้ได้ถึงเชื้อโรคของสัตว์ของมลรัฐที่กษซึ่งอาจก่อให้เกิดโรคระบาดแก่ปศุสัตว์ของมลรัฐอื่นได้

⁹⁴ State v. Wagner, 207 Iowa 224, 222 NW 407, 61 ALR 882

"...อุปนิสัยและสัญชาตญาณของไก่เมื่อคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งที่รู้กันทั่วไปจึงเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง..."

2. ชีวิตมนุษย์

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ข้อเท็จจริงที่สัมพันธ์กับชีวิตของมนุษย์ สุขภาพ ความประพฤติกและการกระทำกรอื่นเป็นที่ที่เข้าใจได้โดยทั่วไป แต่บางครั้งข้อเท็จจริงบางอย่าง จะได้รับรู้เฉพาะคดี เคยมีคดีหนึ่ง ศาลของสหรัฐอเมริกาได้วินิจฉัยว่าศาลย่อมรู้ได้เองว่ามนุษย์ย่อม ไม่อาจประสบอุบัติเหตุตกลงไปในช่องที่มีขนาดเล็ก เช่นนั้นได้แม้ว่าจะไม่มีพยานหลักฐานอื่น ๆ เลย และในอีกคดีหนึ่งศาลได้วินิจฉัยถึงความแตกต่างในลักษณะทางกายภาพของมนุษย์ผู้หญิง และมนุษย์ ผู้ชาย ซึ่งเป็นหน้าที่พิเศษของทางกรที่จะต้องดูแลผู้หญิงให้มากกว่าที่เป็นอยู่เดิม และเป็นเหตุให้ เริ่มต้นมีกฎหมายจำกัดเวลาทำงานสำหรับผู้หญิง⁹⁵ นอกจากนั้นศาลยังรู้ได้เองถึงสัญญาติญาณใน การป้องกันตนเองของมนุษย์และสภาพจิตใจที่ผิดปกติอาจนำไปสู่การทำร้ายผู้อื่น

3. ชีวิตพืชและกฎของการเพาะปลูก

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับชีวิตของพืชต่าง ๆ ที่รับรู้กันทั่วไปศาลของสหรัฐอเมริกาก็จะรับ รู้เอง โดยจะยอมรับรู้เกี่ยวกับการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวพืชพันธุ์ต่าง ๆ⁹⁶ และลักษณะพิเศษของ พืชบางชนิดและบางครั้งศาลของสหรัฐอเมริกาก็จะรับรู้ถึงระยะเวลาการโตคราคเก็บเกี่ยวในท้องถิ่น อันเป็นสิ่งที่รู้กันทั่วไป และศาลอาจรับรู้ได้ถึงวิธีการพิเศษในการกลุกรรมที่ใช้กันเป็นสากล แต่ ศาลจะไม่รับรู้่วาวิธีใดที่ใช้ในการกลุกรรมจะดีหรือเลวกว่ากัน

4. ปราบกฏการณ์ของเครื่องจักร

ศาลของสหรัฐอเมริกาก็จะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับการทำงานของ เครื่องจักร และยอมรับรู้ถึงเครื่องจักรที่ใช้ทำงานอยู่ทั่วไปแพร่หลาย ทั้งลักษณะการทำงานและ วิธีสร้างหากเป็นสิ่งที่รู้กันอยู่ทั่วไปแพร่หลาย ทั้งลักษณะการทำงานและวิธีสร้างหากเป็นสิ่งที่รู้กัน อยู่ทั่วไป

⁹⁵ Ritchie v. Wayman, 244 Ill. 509, 91 NE. 695, 27 LRA (N.S.) 994,

⁹⁶ Western U. Teleg. Co v. Bush, 191 Ark 1085, 89 Sw2d 723, 103 ALR 367" ... ศาลจะรับรู้ได้เองว่าเวลาและฤดูกาลดังกล่าวข้าวโพดจะไม่โตเต็มที่..."

3.2.2.11 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถิติและคณิตศาสตร์ (Statistical and Mathematical Facts)

ศาลจะรับรู้ได้เองถึงข้อเท็จจริงทางสถิติทั่ว ๆ ไปอันเป็นสามัญ โดยศาลอาจรับรู้สถิติจากการสำรวจสำมะโนประชากรของทางราชการ กฎระเบียบทั่วไปทางการคำนวณและน้ำหนักและระยะ นอกจากนี้ยังอาจรู้ถึงตารางเงินประจำปีหรือตารางสถิติผู้เสียชีวิตของสหรัฐอเมริกา หรือสถิติการแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลต่าง ๆ ของโลกรวมทั้งอัตราขึ้นลงและเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้วย

1. ตารางบันทึกการเกิดการเสียชีวิต

ศาลอาจรับรู้ข้อเท็จจริงได้เองถึงการมีอยู่ของมาตรฐานสถิติของผู้เกิดและผู้เสียชีวิตโดยคาดหมายได้จากช่วงชีวิตของชายและหญิงจากประสบการณ์ในอดีต⁹⁷ แต่จะต้องได้มาจากหน่วยงานที่คำนวณสถิติที่เชื่อถือได้ในความถูกต้อง นอกจากนี้สถิติอื่น ๆ ศาลของสหรัฐอเมริกา ก็ใช้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองได้เช่นกัน⁹⁸

3.2.2.12 ลักษณะของมนุษย์และสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต (Characteristics of Man and Other Incidents of Human Life)

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นตามปกติของมนุษย์ที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ความประพฤติตามปกติของมนุษย์และนิสัยของมนุษย์ สัญชาติญาณ แรงจูงใจโดยทั่วไปที่

⁹⁷ Chicago Veneer Co v. Janes, 143 Ky 21, 135 SW 430. "... ข้อเท็จจริงของการคาดหมายชีวิตของบุคคลที่มีสุขภาพดีและอยู่ในวัยทำงานตามสถิติผู้เสียชีวิตเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง..."

⁹⁸ Nebraska Dist v. Mckelvie. 104 Neb 23, 175 NW 531, 7 ALR 1688
"... ศาลมีสิทธิที่จะใช้สถิติจากการทำงานของ Federal Selective Draft Law เพื่ออ้างอิงถึงสถิติคนหนึ่งพันคนที่เกิดในท้องถิ่นที่สามารถพูดภาษาท้องถิ่นและภาษาอังกฤษได้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง..."

มีอิทธิพลต่อการกระทำต่างๆ ของมนุษย์^{๑๑}

1. ความปลอดภัยของรัฐและสังคม

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะถือว่าผลกระทบที่จะมีต่อสุขภาพอนามัยและสังคมของประชาชนเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเองดังนั้นศาลจึงสามารถรู้ได้เองเมื่อมีการเกิดขึ้นขององค์กรที่จะช่วยเหลือประชาชน เช่น โรงพยาบาล บ้านพักฉุกเฉิน โรงเรียน ช่างอุตสาหกรรม ค่ายลี้ภัย บ้านพักคนชรา และบ้านเด็กกำพร้า

2. สุขภาพ, โรคภัย และการบาดเจ็บ

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ได้เองถึงสุขภาพและโรคภัยของมนุษย์ทั้งที่เป็นอนามัยของรัฐที่ถูกต้องทั่วไปหรือเป็นความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ถึงธรรมชาติและผลกระทบอันเป็นธรรมดาของโรคระบาด และอาการต่าง ๆ เช่น โรคลมบ้าหมูนำไปสู่สุขภาพจิตที่อ่อนแอ และถ่ายทอดทางพันธุกรรมและการระบาดของโรคต่าง ๆ จากบุคคลไปสู่ประชาชน ดังเช่นการติดต่อของโรคโดยร้านตัดผมเป็นสื่อนี้ทำให้รัฐต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนโดยให้ร้านตัดผมรักษาความสะอาดในการให้บริการหรือการที่รัฐจัดให้มีการชุดลอกคลอง, หรือแหล่งน้ำเพื่อให้กลับใช้ได้ดังเดิมก็จะเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้อเอง หรือการที่ถนนภายในเขตเทศบาลนั้นมีหลุมบ่อมากก็จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในเขตนั้นที่อาจเกิดอุบัติเหตุได้ คดีต่าง ๆ ของศาลในสหรัฐอเมริกามักจะเกี่ยวกับการที่ศาลต้องการจะคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ ศาลจึงใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อให้เกิดประโยชน์เป็นบรรทัดฐานแก่สังคม ดังเช่น ศาลจะรับรู้ได้เองถึงระยะเวลาการทำงานในแต่ละวันทีนานเกินไปจะทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม, การทำงานในโรงงานจะต้องมีเครื่องระบายอากาศที่เหมาะสม, การอพยพเข้ามาอยู่อย่างแออัดในเมืองทำให้เกิดโรคระบาด, การปล่อยให้วัชพืชเติบโตมากอาจนำเชื้อโรคมาสู่มนุษย์ นอกจากนี้ยังมีคดีอีกจำนวนมากที่ศาลวินิจฉัยโดยถือว่า

^{๑๑} Huntrex v. Boston & M.R.Co.66 NH.185,34 A 154. "...ศาลจะรับรู้เองถึงสัญญาตีพิมพ์ป้องกันตัวของมนุษย์..."

ข้อเท็จจริงในทางการแพทย์เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง¹⁰⁰

3.2.2.13 ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์และเครื่องจักร (Scientific and Mechanical Facts)

ข้อเท็จจริงที่ศาลสหรัฐอเมริกาู้ได้เองเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์, เครื่องจักร และอิเล็กทรอนิกส์ ศิลปะที่ได้ยอมรับกันมายาวนานและหลักเกณฑ์ตามวิทยาศาสตร์จะตกอยู่ในข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง ดังเช่น การถ่ายรูปจะเป็นสิ่งที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับการทำงานของกล้องถ่ายรูปและการเป็นตัวแทนของเหตุการณ์ต่าง ๆ แสดงออกมาโดยภาพถ่าย

1. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ข้อเท็จจริงในขอบเขตของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่รู้กันทั่วไปว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่อาจใช้เหตุผลโต้แย้งได้หรืออาจแสดงให้ประจักษ์ในความถูกต้อง โดยพร้อมจะใช้ข้อมูลมาแสดงว่าไม่อาจโต้แย้งเป็นประการอื่นได้¹⁰¹ โดยศาลอาจค้นหาข้อมูลจากสารานุกรม, พจนานุกรมหรือจากเอกสารงานพิมพ์อื่น ๆ โดยศาลจะรับรู้ได้เช่น การขยายตัวของโลหะเมื่อปะทะความร้อน, เฮโรอินสังเคราะห์มาจากฝิ่น, กฎแห่งแรงโน้มถ่วง เป็นต้น แต่ศาลของสหรัฐอเมริกา จะยังไม่รับข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองจนกว่าจะเป็นที่รู้กันอยู่ทั่วไป

2. ลายพิมพ์นิ้วมือ ลายพิมพ์นิ้วเท้า

ผลลัพธ์ที่ถูกต้องแน่นอนที่ใช้กันทั่วไปของการพิสูจน์ลายนิ้วมือเป็นพยานหลักฐานใน

¹⁰⁰ Nicketta v. National tea Co. 338 T11 App 159, 87 NE2d 30

"...ศาลรับรู้ได้เองที่มนุษย์จะได้รับเชื้อพยาธิตัวจิ๋วก็โดยการบริโภคเนื้อหมูที่มีไข่พยาธิอยู่ด้วย ดังนั้นจึงต้องทำอาหารให้เหมาะสมแก่การฆ่าพยาธิดังกล่าว..."

Baldar v. Regers (fla), 81 So 2d 658, 55 SLTzd 453 "...การรณรงค์ปราบโรคมะเร็งจะได้ผลเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง..."

¹⁰¹ Kennedy v. Parrott, 243 NC 355, 90 SE 2d 754, 56 ALR 2d 686

คดีทั้งหลายศาลประกาศอย่างชัดเจนว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับพยานหลักฐาน¹⁰² ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ใช้กันในขอบเขตของคดีอาญาเพื่อใช้ในการสืบหาโดยใช้วิธีการทางเคมีเข้าช่วยเหลือ อีกทั้งรอยพิมพ์นิ้วเท้าที่ใช้เป็นพยานหลักฐานได้ก็เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง

3. การทดสอบหมู่โลหิต

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะยอมรับในความถูกต้องและไว้วางใจได้ของการพิสูจน์หมู่โลหิตที่ใช้กันเพิ่มขึ้นการทดสอบว่าโลหิตดังกล่าวเป็นหมู่ใด เช่น A, B, O หรือ AB สามารถให้ผลได้อย่างแน่นอนแต่ในการใช้เป็นพยานหลักฐาน ศาลของสหรัฐอเมริกาก็ใช้เป็นพยานแวดล้อมกรณี เช่นเดียวกับการตรวจหาสุจิในคดีข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งบอกได้เพียงว่าผู้เสียหายผ่านการข่มขืนกระทำชำเราเท่านั้น แต่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นสุจิของผู้ใด แต่จากการทดสอบอันได้ผลในเบื้องต้นนั้นศาลของสหรัฐอเมริกาก็ยอมรับว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง¹⁰³

4. การพิสูจน์ลายพิมพ์ D.N.A.

ศาลของสหรัฐอเมริกาก็ยอมรับถึงวิทยาการสมัยใหม่ทางการแพทย์ถึงการพิสูจน์ลายพิมพ์ D.N.A. เพื่อหาผู้กระทำผิดในคดีข่มขืนกระทำชำเราและในคดีพิสูจน์ความเป็นบิดาของบุตรเพราะการใช้พยานหลักฐานชนิดนี้ให้ความถูกต้องแน่นอน ศาลของสหรัฐอเมริกาก็จึงรับเข้ามาใช้เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองซึ่งคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งไม่อาจโต้แย้งในความถูกต้องได้¹⁰⁴

¹⁰² *Piguett v. United States* (CA7 Ill) 81 F2d 75, Cert den 298 US 664, 80 L ed 1388, 56 Sct 749 "...ในการฟ้องคดีที่จำเลยถูกกล่าวหาว่าสมคบกันละเมิดกฎหมายของสหรัฐ ศาลกล่าวว่าสามารถรับรู้ได้เองถึงข้อเท็จจริงที่รู้จักดีโดยใช้ลายพิมพ์นิ้วมือเป็นพยานหลักฐานซึ่งใช้โดยทั่วไปในคดีอาญาโดยเปรียบเทียบกับแผ่นภาพ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง..."

¹⁰³ George T. Felkenes. *Rules of Evidence*. (New York : Delmar Publishers, 1974), p.147.

¹⁰⁴ *Spencer v. Commonwealth, Va.* 275, 279, 384 S.E. 2d 775, 776, 1989

คดีนี้มีการอุทธรณ์จนถึงศาลสูง ซึ่งศาลสูงได้มีคำพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต จำเลยโดยมีคำวินิจฉัยดังนี้ คือ นักวิทยาศาสตร์ในแขนงที่เกี่ยวข้องได้แก่นักวิทยาศาสตร์สาขาชีวภาพ พันธุศาสตร์ และประชากรพันธุศาสตร์ และให้เหตุผลว่าศาลสูงแห่งมลรัฐ Verjina ไม่รู้สึก สับสนในการรับฟังพยานหลักฐานจากการพิสูจน์ลายพิมพ์ ดี เอ็น เอ เพื่อลงโทษจำเลย เนื่องจาก

1) ทฤษฎีพื้นฐานและเทคนิคการตรวจหาลายพิมพ์ ดี เอ็น เอ ของสถาบัน Lifecodes ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในหมู่นักวิทยาศาสตร์สาขาที่เกี่ยวข้อง (Scientific Community) ว่ามีความน่าเชื่อถือโดยการยอมรับของนักวิทยาศาสตร์ดังกล่าวได้กระทำโดยการลงนาม Wndorse รับรองโดยปราศจากผู้คัดค้านหรือโต้แย้ง

2) เทคนิคการตรวจหาลายพิมพ์ ดี เอ็น เอ อันได้แก่เทคนิค RFLP ของสถาบัน Lifecodes นั้นเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และถูกนำมาใช้ในสถาบันตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ทั่วโลกหลายพันแห่ง

3) ในเรื่องของอัตราเสี่ยงเกี่ยวกับความผิดพลาดจากการพิสูจน์ ผู้เชี่ยวชาญ ได้ยืนยันว่าความผิดพลาดในเทคนิคการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์ ดี เอ็น เอ จะไม่ให้ผลการพิสูจน์ในลักษณะที่เป็น false positive identification คือ ให้ลายพิมพ์ ดี เอ็น เอ เหมือนหรือ จับกับลายพิมพ์ดี เอ็น เอ ที่ได้จากการตรวจเลือดผู้ต้องหาโดยบังเอิญ ทั้งที่ตัวอย่างอสุจินั้นมิใช่ของผู้ต้องหา แต่หากจะเกิดความผิดพลาดขึ้นก็จะเกิดในลักษณะที่ไม่จับกับลายพิมพ์ดี เอ็น เอ ของผู้ต้องหาทั้งที่ตัวอย่างอสุจินั้นเป็นผู้ต้องหา ดังนั้นความผิดพลาดทางเทคนิคหากจะมีขึ้นก็เป็นในลักษณะที่เป็นคุณแก่ผู้ต้องหามากกว่าที่จะเป็นผลร้าย

5. เอ็กซ์-เรย์

กระบวนการใช้ภาพถ่ายเอ็กซ์เรย์เป็นที่รู้จักกันทั่วไปและไว้วางใจได้ในฐานะเป็น เสมือนตัวแทนของกระดูกซึ่งอยู่ในร่างกายของมนุษย์ซึ่งไม่เห็นด้วยตาเปล่าโดยอาจนำมาใช้เป็น พยานหลักฐานต่าง ๆ ได้ในคดีอาญาที่ผู้ถูกทำร้ายจนกระดูกภายในร่างกายแตกหัก นอกจากนั้นศาล ของสหรัฐอเมริกายังรับรู้ถึงการทำงานของเครื่องเอ็กซ์เรย์ว่าอาจทำให้เกิดความร้อนแก่ร่างกายได้

6. ธรรมชาติของเครื่องดิมที่ทำให้เกิดความมินเมา

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ถึงพิษภัยและความมีนเมาที่ได้มาจากสุราที่ขายอยู่ โดยจะรับรู้ที่ วิสกี้, บรั่นดี, บีน, รัม, คอกเทลส์, ไวน์, เวล และปอร์เตอร์ ทำให้เกิดความมีนเมา เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่รู้คู่ทั่วไป¹⁰⁵ ศาลจะรับรู้ได้ว่าเบียร์ทำมาจากมอลต์และเป็นเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์น้อย ในคดี State v. Billups ศาลของสหรัฐได้วินิจฉัยว่าแม้จะมีผู้ขายเบียร์อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ๆ แต่ยังไม่อาจสันนิษฐานได้ว่ามันจะเพียงพอแก่การมีนเมา ซึ่งศาลจะสามารถรับรู้ได้เองยกเว้นเบียร์บางชนิดที่จะมีแอลกอฮอล์สูงนอกจากนั้นศาลยังรับรู้ได้ว่าไซเดอร์ (cider) เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่ำ

7. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเครื่องจักร

ศาลของสหรัฐอเมริกาจะรับรู้ถึงการทำงานและกำลังของเครื่องจักรที่ประดิษฐ์ขึ้น ใช้งานเป็นการทั่วไป ประสิทธิภาพและวิธีการควบคุมซึ่งเป็นที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป รวมไปถึงสิ่งประดิษฐ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น อาวุธต่าง ๆ และอันตรายจากสารไวไฟ และศาลจะรับรู้ได้เองถึงความสามารถในการประดิษฐ์ซึ่งจะนำมาสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตร โดยศาลจะรับรู้ได้เองถึงระยะเวลาในการใช้สิทธิบัตรหากเป็นสิ่งที่รู้กันทั่วไป¹⁰⁶

¹⁰⁵ Marks v. State, 159 Ala 71, 48, So 864 "...การพิสูจน์ข้อเท็จจริงที่ว่า เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดความมีนเมาเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เอง..."

¹⁰⁶ Terhune v. Philips, 99 US 592, 25 L ed 293 "...ศาลจะถือเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลรู้เองเกี่ยวกับสิทธิบัตรที่ได้จากการประดิษฐ์ที่รู้กันอยู่ทั่วไปรวมทั้งระยะเวลาในการใช้..."